10TH HINDI EASY STUDY MATERIAL

जीत आपकी

सफलता की ओर ले जाने वाली सीढी

हिंदी अध्ययन सामग्री

WITH KANNADA TRANSLATION

MD ZAKIR KOTWAL
M.D.R.S BELUR TOWN, HASSAN

अनुक्रमणिका

क्र.सं	गद्य / पद्य पाठ का नाम	कन्नड़ मे अर्थ	विधा	लेखक / कवि
1	मातृभूमि	ಮಾತೃಭೂಮಿ	कविता	भगवतीचरण वर्मा
2	कश्मीरी सेब	ಕಾಶ್ಮೀರಿನ ಸೇಬು ಹಣ್ಣು	कहानी	प्रेमचंद
3	गिल्लू	ಅಳಿಲು ಮರಿ	रेखाचित्र	महादेवी वर्मा
4	अभिनव मनुष्य	ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ	कविता	रामधारीसिंह दिनकर
5	मेरा बचपन	ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯ	आत्मकथा	डॉ ए.पी.जे अब्दुलकलाम
6	बसंत की सच्चाई	ಬಸಂತನ ಸತ್ಯತನ	एकांकी	विष्णु प्रभाकर
7	तुलसी के दोहे	ತುಳಸಿಯ ದೋಹೆಗಳು	दोहा	तुलसीदास
8	इंटरनेट-क्रांति	ಇಂಟರ್ ನೆಟ್ ಕ್ರಾಂತಿ	निबंध	संकलित
9	ईमानदारों के सम्मेलन में	ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ	व्यंग्य रचना	हरिशंकर परसाई
10	दूनिया में पहला मकान	ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮನೆ	लेख	डा. विजया गुप्ता
11	समय की पहचान	ಸಮಯದ ಮಹತ್ವ (ಸಮಯದ ಗುರುತು)	कविता	सियारामशरण गुप्त
12	रोबोट	ರೋಬೋಟ್(ಯಂತ್ರ ಮಾನವ)	कहानी	डा. आलोक
13	महिला की साहस गाथा	ಮಹಿಳೆಯ ಸಾಹಸದ ಕಥೆ	व्यक्ति परिचय	संकलित
14	सूर-श्याम	ಸೂರ ಶ್ಯಾಮ	पद	सूरदास
15	कर्नाटक संपदा	ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಪತ್ತು	निबंध	संकलित
16	बाल-शक्ति	ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿ	लघु नाटिका	जगतराम आर्य
17	कोशीश करनेवालों की हार नहीं होती	ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸೋಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ	कविता	सोहनलाल द्विवेदी
18	पूरक वाचन	ಪೂರಕ ವಾಚನ		
19	कन्नड में अनुवाद	ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ		
20	अपठित गद्यांश	ಓದದ ಗದ್ಯ (ಅಪಠಿತ ಗದ್ಯ)		
21	व्याकरण	ವ್ಯಾಕರಣ		
22	पत्र लेखन	ಪತ್ರಲೇಖನ		
23	निबंध लेखन	ಪ್ರಬಂಧ ಲೇಖನ		

MD ZAKIR . A . KOTWAL
M.D.R.S BELUR TOWN, HASSAN
CONTACT NO - 9740981536

MDZAKIR.A.KOTWAL

1. कविता - मातृभूमि {ಮಾತೃಭೂಮಿ}

आशय :- इस कविता द्वारा कवि मातृभूमि की विशेषता का परिचय देते हुए छात्रों के मन में देश प्रेम का भाव जगाना चाहते हैं|

ಈ ಕವಿತೆಯ ಮೂಲಕ ಕವಿ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ

कवि परिचय :- भगवतीचरण वर्मा

जन्म :- सन 30 अगस्त 1903

स्थल :- उत्तर प्रदेश के उन्नाव जिला के शफ़ीपुर गाँव मे हुआ |

शिक्षा :- इलाहाबाद से बी.ए. एल.एल.बी की डिग्री |

पुरस्कार :- 'भूले भूले - बिसरे चित्र ' उपन्यास को साहित्या अकाडेमी पुरस्कार मिला।

रचनाएँ :- चित्र लेखा उपन्यास पर दो बार फिल्म निर्माण हुआ है। उपन्यास :- टेढ़े-मेढ़े रास्ते, पतन, तीन वर्ष,अपने खिलौने

कहानी संग्रह :- मेरी कहानियाँ, सम्पूर्ण कहानियाँ,मोर्चा बंदी | कविता संग्रह :- मेरी कविताएँ, सवनीय, और एक नाराज कविता |

नाटक :- मेरे नाटक, वसीयत | मृत्यु :- सन 5 अक्तूबर 1981

शब्दार्थ :-	हरे-भरे - ಹಚ್ಚ ಹಸುರಾದ	खेत – ಹೊಲಗಳು	उपवन - ಉದ್ಯಾನಗಳು	शत-शत बार - ನೂರಾರು ಬಾರಿ
	शायित: सोया हुआ - ಮಲಗಿದ	अमर - ಅಮರ	हस्त : हाथ - ಕೈ	सुहाने :सुंदर - ಸುಂದರವಾದ
	धाम : घर - ಮನೆ	गूंजना - ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ	माता – ತಾಯಿ	पताका - ಧ್ವಜ

I.एक वाक्य में उत्तर लिखिए :

1. कवि किसे प्रणाम कर रहे हैं ?

ಕವಿ ಯಾರನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

उ: कवि मातृभूमि को प्रणाम कर रहे हैं।

ಕವಿ ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2. भारत माँ के हाथों में क्या है ?

ಭಾರತಮಾತೆಯ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಏನಿವೆ ?

उ: भारत माँ के हाथों में न्याय पताका तथा ज्ञान-दीप हैं।

ಭಾರತಮಾತೆಯ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಧ್ವಜ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ದೀಪವಿದೆ.

3. आज भारत माँ के साथ कौन है ?

ಇಂದು ಭಾರತಮಾತೆಯೊಂದಿಗೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ?

उ: आज भारत माँ के साथ कोटि-कोटि भारतवासी हैं।

ಇಂದು ಭಾರತ ಮಾತೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರಿದ್ದಾರೆ.

MD ZAKIR . A . KOTWAL

4. सभी ओर क्या गूंज उठा है ?

ಎಲ್ಲೆಡೆ ಏನು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿದೆ ?

उ: सभी ओर जय-हिंद के नाद का गूंज उठा है।

ಎಲ್ಲೆಡೆ 'ಜೈ ಹಿಂದ್'ದ ಧ್ವನಿಯು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿದೆ.

5. भारत के खेत कैसे हैं ?

ಭಾರತದ ಹೊಲಗಳು ಹೇಗಿವೆ ?

उ: भारत के खेत हरे-भरे तथा सुहाने हैं।

ಭಾರತದ ಹೊಲಗಳು ಹಸಿರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ.

6. भारत भूमि के अंदर क्या-क्या भरा हुआ है ?

ಭಾರತದ ಭೂಮಿಯೊಳಗಡೆ ಏನೇನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ ?

उ: भारत भूमि के अंदर खनिजों का व्यापक धन भरा हुआ है।

ಭಾರತ ಭೂಮಿಯೊಳಗಡೆ ಅಪಾರವಾದ ಖನಿಜ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿವೆ.

7. सुख-संपत्ति, धन-धाम को माँ कैसे बाँट रही है ?

ಸುಖ ಸಂಪತ್ತು ಧನ ಮತ್ತು ಇರಲು ಆಶ್ರಯ (ಮನೆ) ವನ್ನು ಮಾತೆಯು ಹೇಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದೆ ?

उ: मुक्त हस्त से माँ सुख-संपत्ति, धन-धाम को बाँट रही है।

ಮುಕ್ತ ಹಸ್ತದಿಂದ ಮಾತೆಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಖ ಸಂಪತ್ತು ,ಧನ ಮತ್ತು ಇರಲು ಆಶ್ರಯ (ಮನೆ) ವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದೆ.

8.'जय-हिंद' का नाद कहाँ-कहाँ पर गूंजना चाहिए ?

'ಜೈ ಹಿಂದ್'ದ ಧ್ವನಿಯು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಬೇಕು ?

उ: 'जय-हिंद' का नाद भारत के सकल नगर और ग्राम में गूंजना चाहिए।

'ಜೈ ಹಿಂದ್'ದ ಧ್ವನಿಯು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ -ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಬೇಕು.

9.जग के रूप को बदलने के लिए कवि किससे निवेदन करते हैं ?

ಪ್ರಪಂಚದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕವಿ ಯಾರನ್ನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತಾರೆ ?

उ: जग के रूप को बदलने के लिए कवि भारत माता से निवेदन करते हैं।

ಪ್ರಪಂಚದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತೆ ಕವಿ ಭಾರತ ಮಾತೆಗೆ ವಿನಂತಿಸುತ್ತಾರೆ,

10.मातृभूमि कविता के कवि नाम क्या है ?

ಮಾತೃಭೂಮಿ ಕವಿತೆಯ ಕವಿಯಹೆಸರು ಏನು ?

उ: मातृभूमि कविता के कवि नाम भगवतीचरण वर्मा है|

ಮಾತೃಭೂಮಿ ಕವಿತೆಯ ಕವಿಯ ಹೆಸರು ಭಗವತಿ ಚರಣ ವರ್ಮಾ .

॥. दो-तीन वाक्यों में उत्तर लिखना :-

प्रश्न 1 . भारत माँ के प्रकृति सौंदर्य का वर्णन कीजिए ?

ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ?

उ • मातृभूमि का प्रकृति सौंदर्य नयन मनोहर है।	• ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವು ನಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ.
• भारत माता के खेत हरे-भरे और सुहाने हैं।	• ಭಾರತದ ಹೊಲಗಳು ಹಸಿರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ.
• यहा फल फूलों से युक्त वन उपवन है।	• ಇಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹೂವುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಅರಣ್ಯ ಉದ್ಯಾನಗಳಿವೆ.
• इस धरती में खनिजों का व्यापक धन है।	• ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಖನಿಜ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿವೆ.

MD ZAKIR. A. KOTWAL

प्रश्न 2 . मातृभूमि का स्वरूप कैसे सुशोभित है ?

ಮಾತೃ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವರೂಪವು ಹೇಗೆ ಅಲಂಕೃತಗೊಂಡಿದೆ ?

उ • मातृभूमि अमरों की जननी है।	• ಮಾತೃಭೂಮಿಯು ಅಮರರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ ತಾಯಿ.
• उसके हृदय में गांधी बुध और राम सोए हुए हैं।	• ಅದರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ,ಬುಧ ಮತ್ತು ರಾಮರಂತಹ ಮಹಾನರು ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ.
• भारत माता के एक हाथ में न्याय पताका है।	• ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯದ ಧ್ವಜವಿದೆ.
• दूसरे हाथ में ज्ञानदीप है।	• ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದ ದೀಪವಿದೆ.
• इस प्रकार मातृभूमि का स्वरूप सुशोभित है।	• ಈ ರೀತಿ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅಲಂಕೃತವಾಗಿದೆ.

प्रश्न 3. मातृभूमि अमरों की जननी है कैसे ? समझाइए ?

ಮಾತೃಭೂಮಿಯು ಅಮರ ಜನನಿ ಯಾಗಿದೆ ಹೇಗೆ ? ತಿಳಿಸಿ ?

उ • मातृभूमि अमरों की जननी है।	• *ಮಾತೃಭೂಮಿಯು ಅಮರರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ ತಾಯಿ.*
• उसने अनेक ऐसे महान व्यक्तियों को जन्म दिया है जो आज भी लोगों के मन में अमर हैं।	• *ಇಂದಿಗೂ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಮರರಾಗಿರುವ ಅಂತಹ ಅನೇಕ ಮಹಾನ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅದು ಜನ್ಮ ನೀಡಿದೆ.*
• उसके हृदय में गांधी बुध और राम सोए हुए हैं।	• ಅದರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ,ಬುಧ ಮತ್ತು ರಾಮರಂತಹ ಮಹಾನರು ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ
• इसलिए वह अमरों की जननी कहते है।	• ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಮರ ಜನನಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

III . अनुरूपता :-

1. वसीयत : नाटक :: चित्रलेखा : उपन्यास
2. शत-शत : द्विरुक्ति :: हरे-भरे : युग्म
3. बायें हाथ में : न्याय पताका :: दाहिने हाथ में : ज्ञान का दीप
4. हस्त : हाथ :: पताका : झण्डा
5. अभिनव मनुष्य : रामधारीसिंह दिनकर :: मतृभूमि : भगवतीचरण वर्मा.
6. तुलसी के दोहे : रामभक्ति की झलक :: मतृभूमि : देशप्रेम की झलक
7. शूर-शाम : कृष्ण की बाललिला का वर्णन :: मतृभूमि : भारत माता का वर्णन
8. कर्नाटक संपदा : महान व्यक्तियों का स्मरण :: मतृभूमि : महान विभूतियों का स्मरण
9. पताका : न्याय का प्रतिक :: दीप : ज्ञान का प्रतीक

IV. दोनों खंडों को जोड़कर लिखिए : -

अ	ब	उत्तर : -
1. तेरे उर में शायित	वन, उपवन	1. गांधी, बुद्ध और राम
2. फल - फूलों से युत	आज साथ में	2. वन, उपवन
3. एक हाथ में	कितना व्यापक धन	3 . न्याय-पताका
4. कोटि-कोटि हम	शत-शत बार प्रणाम	4. आज साथ में
5. मातृ-भू	न्याय-पताका	5. शत-शत बार प्रणाम

MDZAKIR . A . KOTWAL

V. रिक्त स्थान की पूर्ति कीजिए : -

1. कवि मातृभूमि को शत-शत बार प्रणाम कर रहे हैं।

2. भारत माँ के उर में गाँधी, बुद्ध और राम शायित है।

3. वन उपवन फल - फूलों से युक्त है।

4. मुक्त हस्त से मातृभूमि सुख-संपत्ति बाँट रही है।

5. सभी ओर जय-हिन्द का नाद गूंज उठे।

VI. भावार्थ लिखिए :-

एक हाथ में न्याय-पताका,

ज्ञान-दीप दूसरे हाथ में,

जग का रूप बदल दे, हे माँ,,

कोटि-कोटि हम आज साथ में।

गूंज उठे जय-हिन्द नाद से

सकल नगर और ग्राम।

मातृ -भू. शत-शत बार प्रणाम।

उत्तर: इन उपर्युक्त पंक्तियों को भगवती चरण वर्मा लिखित मातृभूमि पद्य से लिया गया है। कवि भारत माता के स्वरूप के बारे में कहते है कि भारत माता के एक हाथ में न्याय का पताका है और दूसरे हाथ में ज्ञान का दीप है। इन दोनों के सहायता से हे माँ जग का रूप बदल दें, कोटि-कोटि भारत वासी आज तेरे साथ है इस प्रकार निवेदन करते है और भारत के सकल नगर और ग्राम में जय हिन्द का नाद गूंजना चाहिए। हे मातृभूमि तुम्हें सौ सौ बार प्रणाम करता हूं कहते है।

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಭಗವತಿ ಚರಣ ವರ್ಮಾರವರು ಬರೆದಿರುವ ಮಾತೃಭೂಮಿ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿವೆ. ಕವಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯದ ಧ್ವಜ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದ ದೀಪವಿದೆ .ಓ ಮಾತೆ ಇವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ರೂಪವನ್ನು ಬದಲಿಸು ಎಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತಾ. ಸಕಲ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಯ ಹಿಂದದ ಧ್ವನಿಯು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಲಿ . ಹೇ ಮಾತೃಭೂಮಿ ನಿನಗೆ ನೂರಾರು ಬಾರಿ ನಮನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

VII पद्य भाग पूर्ण कीजिए : -

हरे-भरे हैं खेत सहाने , फल-फूलों से युत वन-उपवन।

तेरे अंदर भरा हुआ है खनिजों का कितना व्यापक धन।

मुक्त-हस्त तू बाँट रही है सुख-संपत्ति, धन-धाम,

मातृ -भू. शत-शत बार प्रणाम।

MDZAKIR A. KOTWAL

“ಮಾತೃಭೂಮಿ”

ಕವಿತೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾರಾಂಶ

” ಮಾತೃಭೂಮಿ ” ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಭಗವತಿ ಚರಣ ವರ್ಮಾ ರವರು ದೇಶಭಕ್ತಿ ಗೀತೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ಎಷ್ಟು ಭವ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಕವಿ ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಡಿಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಹೇ ಮಾತೃಭೂಮಿ, ನಿನಗೆ ನೂರಾರು ಬಾರಿ ನಮನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವೆನು. ನಿನ್ನ ಪವಿತ್ರವಾದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಗಾಂಧಿ, ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ರಾಮ ರಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮರು ಜನ್ಮ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಭಾರತದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಮರರ ಜನನಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.ಇಂತಹ ಅಮರರಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ತಾಯಿಯೇ ನಿನಗೆ ಶತ ಶತ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ವರ್ಮರವರು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸುಂದರವಾದ ಹೊಲ-ಗದ್ದೆಗಳು ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ಹಾಗೂ ಹೂವುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಈ ಪವಿತ್ರ ಭೂಮಿ ಭಾರತದ ವೈಭವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಧರೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಖನಿಜ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ದೊರಕುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಐಶ್ವರ್ಯ ಭರಿತ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹೇ ಭಾರತ ಮಾತೆ, ನಿನ್ನ ಮುಕ್ತ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸುಖ-ಸಮೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಧನ ಹಾಗೂ ಇರಲು ಆಶ್ರಯ (ಮನೆ) ವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಯಿ ನಿನಗೆ ಶತ ಶತ ನಮನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಹೇ ಭಾರತ ಮಾತೆಯೇ ನೀನು ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಿಯಳಾದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಧ್ವಜವಿದೆ ಹಾಗೆ ಅಜ್ಞಾನದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಲು ನಿನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದೀಪ ವಿದೆ. ಇವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ರೂಪವನ್ನು ಬದಲಿಸು ತಾಯಿ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಜನರು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ರ ಜೈ ಹಿಂದ್ ದ ಧ್ವನಿಯು ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಸಲಿ . ಇಂತಹ ಮಾತೃಭೂಮಿಗೆ ನನ್ನ ನೂರಾರು ಬಾರಿ ನಮನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

****

MD ZAKIR . A . KOTWAL

MD ZAKIR . A . KOTWAL . M.D.R.S.BELUR TOWN , HASSAN.

पाठ 2 - कश्मीरी सेब {ಕಾಶ್ಮೀರಿನ ಸೇಬುಹಣ್ಣು}

पाठ का आशय :- लेखक अपना अनुभव बताते हुए पाठकों को सचेत करते है कि अगर खरीदारी करते समय सावधानी नहीं बरतें तो धोका खाने कि संभावना होती है

ಈ ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಲೇಖಕರು ತನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವಾಗ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಮೋಸ ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಓದುಗರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

लेखक का परिचय - मुंशी प्रेमचंद

जन्म :- 31 जुलाई 1880

स्थल :- वारणासी के पास लमही गाँव मे हुआ।

शिक्षा : - वे मेट्रिक तक ही पढ़ पाये।

वास्तविक नाम :- इनका वास्तविक नाम धनपतराय था।

रचनाएँ : उपन्यास :- गोदान, सेवासदन, गबन, निर्मला, कर्मभूमि

कहानी संग्रह :- बड़े घर की बेटी, नमक का दरोगा, पंच परमेश्वर, पूस की रात आदि

प्रेमचंद की कहानियाँ 'मानस सरोवर' नाम से संकलित है |

शब्दार्थ :-	सावधानी - ಎಚ್ಚರಿಕೆ	गाजर - ಗಜ್ಜರಿ	नज़र - ದೃಷ್ಟಿ	नीमकौडी - ಬೇವಿನ ಹಣ್ಣು
	सुराख - ಛಿದ್ರ - ರಂಧ್ರ, ತೂತು	बेर - ಬಾರೆಹಣ್ಣು	आम - ಮಾವು	भांप लेना - ಗುರುತಿಸುವುದು
	मोल - भाव -ಬೆಲೆ	स्वाद - रुचि- ರುಚಿ	लौंडा - ಹುಡುಗ	मेवा फरोश - ಹಣ್ಣು ಮಾರುವವ
	तराजू - ತಕ್ಕಡಿ	कायदा - ಪದ್ಧತಿ	गलना - ಕರಗುವುದು	बेदाग - ಕಲೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ
	रेवड़ी - ಎಳ್ಳಿನ ಮಿಠಾಯಿ	साख – ವ್ಯವಹಾರ	चौकस - ಎಚ್ಚರಿಕೆ	छटाक - ಸೇರಿನ 16ನೇ ಭಾಗ

I. एक वाक्य में उत्तर लिखना :-

1. प्रेमचंद जी चीजें खरीदने कहाँ गये थे?

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು?

उ. प्रेमचंद जी चीजें खरीदने चौक के एक दुकान गये थे |

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಸರ್ಕಲ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

2. प्रेमचंद जी चौक में क्यों गये थे ?

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರು ಏಕೆ ಸರ್ಕಲ್ ಹೋಗಿದ್ದರು?

उ : प्रेमचंद जी चौक में दो-चार जरूरी चीजें खरीदने गये थे।

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರು 2 -4 ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಸರ್ಕಲ್ ಹೋಗಿದ್ದರು.

3. प्रेमचंद जी को दूकान पर क्या नजर आये ?

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರಿಗೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂಡುಬಂದವು ?

उ : प्रेमचंद जी को दूकान पर सजे हुए रंगदार गुलाबी सेब नजर आये।

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರಿಗೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಸೇಬುಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು.

4. प्रेमचंद जी का जी क्यों ललचा उठा ?

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರಿಗೆ ಏನನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು ?

उ: दुकान में सजे हुए रंगदार गुलाबी सेब देखकर प्रेमचंद का जी ललचा उठा।

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರಿಗೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಸೇಬು ಹಣ್ಣನ್ನು ನೋಡಿ, ಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು.

5. टोमाटो किसका आवश्यक अंग बन गया है ?

ಟೊಮೆಟೊ ಯಾವುದರ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅಂಗವಾಗಿದೆ ?

उ : टोमाटो भोजन का आवश्यक अंग बन गया है।

ಟೊಮೆಟೊ ಭೋಜನದ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅಂಗವಾಗಿದೆ.

6 . आज भोजन का आवश्यक अंग कौन बन गया है ?

ಇಂದು ಯಾವುದು ಭೋಜನದ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅಂಗವಾಗಿದೆ?

उ : आज भोजन का आवश्यक अंग टोमाटो बन गया है।

ಇಂದು ಟೊಮೆಟೊ ಭೋಜನದ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅಂಗವಾಗಿದೆ.

7. स्वाद में सेब किससे बढकर नही ?

ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಬು ಯಾವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ?

उ : स्वाद में सेब आम से बढकर नही।

ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಬು ಮಾವುಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ.

8. आज सेब को किस-का स्थान मिल चुका है ?

ಇಂದು ಸೇಬು ಯಾವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ?

उ : आज सेब को आम-का स्थान मिल चुका है।

ಇಂದು ಸೇಬು ಮಾವಿನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

9. रोज एक सेब खाने से हमें किनकी जरूरत नही होगी ?

ಒಂದು ಸೇಬು ದಿನ ತಿಂದರೆ ನಮಗೆ ಯಾರ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ?

उ : रोज एक सेब खाने से डाक्टरों की जरूरत नही होगी।

ಒಂದು ಸೇಬು ದಿನ ತಿಂದರೆ ನಮಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ರ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ .

10. पहले गरीबों की पेट भरने की चीज क्या थी ?

ಯಾವುದು ಮೊದಲು ಬಡವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬವ ವಸ್ತುವಾಗಿತ್ತು ?

उ : पहले गरीबों की पेट भरने की चीज गाजर थी।

ಗಜ್ಜರಿಯು ಮೊದಲು ಬಡವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬವ ವಸ್ತುವಾಗಿತ್ತು .

11. प्रेमचंद जी दूकानदार से कितने सेर सेब माँगे ?

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರು ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸೇರು ಸೇಬುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು?

उ : प्रेमचंद जी दूकानदार से आधा सेर सेब माँगे।

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರು ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕನಿಂದ ಅರ್ಧ ಸೇರು ಸೇಬುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

MDZAKIR . A . KOTWAL

12. फल खाने का उचित समय क्या है ?

ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುವ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ಯಾವುದು?

उ : फल खाने का उचित समय तो प्रातःकाल है।

ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುವ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ಮುಂಜಾನೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

13. आदमी बेईमानी कब करता है ?

ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವಾಗ ಮೋಸನ್ನು (ವಂಚನೆ) ಮಾಡುತ್ತಾನೆ?

उ : आदमी बेईमानी तभी करता है। जब उसे अवसर मिलता है।

ಮನುಷ್ಯನು ತನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಮೋಸನ್ನು (ವಂಚನೆ)ಮಾಡುತ್ತಾನೆ .

14. प्रेमचंद ने मोहर्रम के मेले में एक दूकानदार से क्या खरीद ली थीं ?

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರು ಮೊಹರಂ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯವನಿಂದ ಏನನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ್ದರು ?

उ : प्रेमचंद ने मोहर्रम के मेले में एक दूकानदार से रेवडियाँ खरीद ली थीं।

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರು ಮೊಹರಂ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯವನಿಂದ ಎಳ್ಳಿನ ಮಿಠಾಯಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ್ದರು.

15. प्रेमचंद का वास्तविक नाम क्या था ?

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರ ನಿಜವಾದ ಹೆಸರೇನು?

उ : प्रेमचंद का वास्तविक नाम धनपतराय था।

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರ ನಿಜವಾದ ಹೆಸರು ಧನಪತರಾಯ .

16. प्रेमचंद जी की कहानियाँ किस नाम से संकलित हैं ?

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರ ಕಥೆಗಳು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಂಕಲಿತ ಗೊಂಡಿವೆ ?

उ : प्रेमचंद जी की कहानियाँ मानसरोवर नाम से संकलित हैं।

ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರ ಕಥೆಗಳು ಮಾನಸ ಸರೋವರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಂಕಲಿತ ಗೊಂಡಿವೆ.

॥. दो-तीन वाक्यों में उत्तर लिखना :-

1. आज कल शिक्षित समाज में किसके बारे में विचार किया जाता है ?

ಇಂದು ವಿದ್ಯಾವಂತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ?

उ : आज शिक्षित समाज में विटामिन और प्रोटीन के बारे में विचार किया जाता है।

- विटामिन और प्रोटीन स्वस्थ और तंदुरुस्ती के लिए बहुत लाभदायक है।

ಉ : ಇಂದು ವಿದ್ಯಾವಂತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಟಮಿನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೀನ್ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ವಿಟಮಿನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೀನ್ ಗಳು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

2 . दूकानदार ने लेखक से क्या कहा ?

ಅಂಗಡಿಕಾರನು ಲೇಖಕರಿಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದನು ?

उ : दूकानदार ने लेखक (प्रेमचंद) से कहा -

- बाबूजी, बडे मजेदार सेब आए हैं।
- खास कश्मीर के है।
- आप सेब ले जाइए।
- खाकर तबीयत खुश हो जायेगी।

ಉ : ಅಂಗಡಿಕಾರನು ಲೇಖಕರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು .

- ಸಾಹೇಬರೇ ಬಹಳ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವಾದ ಸೇಬುಗಳು ಬಂದಿವೆ.
- ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು.
- ನೀವು ಸೇಬುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ .
- ತಿಂದು ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

MD ZAKIR . A . KOTWAL

3 . दूकानदार ने अपने नौकर से क्या कहा ?

ಅಂಗಡಿಕಾರನು ತನ್ನ ನೌಕರನಿಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದನು?

• दूकानदार ने तराजू उठायी ।	• ಅಂಗಡಿಕಾರನು ತಕ್ಕಡಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿದನು.
• अपने नौकर से कहा सुनो ।	• ತನ್ನ ನೌಕರನನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ .
• आधा सेर कश्मीर सेब निकाल ला ।	• ಅರ್ಧ ಸೇರು ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಸೇಬು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ.
• चुनकर लाना ।	• ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಆರಿಸಿ ತಾ.

4 . सेब के विषय में आजकल क्या कहा जा रहा है ?

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಬಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ?

• सेब के विषय में आज कल कहा जा रहा है कि	• ಇಂದು ಸೇಬುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ,
• रोज एक सेब खा लिया तो डाक्टरों की जरूरत न रहेगी।	• ಒಂದು ಸೇಬು ದಿನ ತಿಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ರ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
• आज सेब को रस और स्वाद में आम की बराबर स्थान मिला है ।	• ಇಂದು ಸೇಬು ರಸ ಮತ್ತು ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಮಾವಿನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ .
• इससे शरीर को विटामिन और प्रोटीन मिलता है।	• ಈ ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ದೇಹವು ವಿಟಮಿನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೀನ್ ಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

5. “कश्मीरी सेब “ कहानी से आपको क्या सीख मिलती है ?

ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಸೆಬ್ ಕಥೆಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಪಾಠ ಸಿಗುತ್ತದೆ?

• 'कश्मीरी सेब' कहानी से हमें यह सीख मिलती है कि -	• ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಸೇಬು ಈ ಕಥೆಯಿಂದ ನಾವು ಕಲಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ –
• खरीदारी करते समय सावधानी बरतें।	• ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವಾಗ ನಾವು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು.
• सावधानी नहीं बरतें तो धोखा खाने की संभावना होती है।	• ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಮೋಸ ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ.
• साथ ही विटामिन और प्रोटीन के लाभ ।	• ಇದರೊಂದಿಗೆ, ವಿಟಮಿನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೀನ್ಗಳ ಲಾಭ.

6 . सेब के हालत के बारे में लिखिए ?

ಸೇಬುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ ?

• लेखक प्रेमचंद नाश्ता करने के लिए सेब निकाला।	• ಲೇಖಕರು ಬೆಳಗಿನ ಉಪಾಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸೇಬನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ
• पहला सेब एक रुपए के आकार का छिलका गल गया था।	• ಮೊದಲನೇ ಸೇಬು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಆಕಾರದ ಸಿಪ್ಪೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು..
• दूसरा सेब निकाला आधा सडा हुआ था।	• ಎರಡನೇ ಸೇಬು ಅರ್ಧ ಕೊಳೆತು ಹೋಗಿತ್ತು.
• तीसरा सेब एक तरफ दबकर पिचक गया था।	• ಮೂರನೇ ಹಣ್ಣು ಒಂದು ಕಡೆ ಜಜ್ಜಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೊಳೆತು ಹೋಗಿತ್ತು.
• चौथा सेब काटा तो भीतर काला सुराख था।	• ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸೇಬಿನಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ರಂದ್ರವಿತ್ತು.
• एक सेब भी खाने लायक नहीं थथा।	• ಒಂದು ಸೇಬು ಕೂಡ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ

MDZAKIR . A.KOTWAL

III. विलोम शब्द लिखिए : -

अ	ब	उत्तर : -
1) सेब को रुमाल में बांदकर	अ) प्राथ:काल है।	आ) मुझे दे दिया
2) फल खाने का समय तो	आ) मुझे दे दिया।	अ) प्राथ: काल है।
3) एक सेब भी खाने	ई) बनी हुई थी।	इ) लायक नहीं ।
4) व्यापारियों की साख	इ) लायक नहीं।	ई) बनी हुई थी।

IV . जोडकर लिखिए : -

1. शाम x सुबह	6. आवश्यक x अनावश्यक	11. बेईमान x ईमान
2. खरीदना x बेचना	7. गरीब x अमीर	12.विश्वास x अविश्वास
3. बहुत x थोडा	8. रात x दिन	13. सहयोग x असहयोग
4. अच्छा x बुरा	9. संदेह x निःसंदेह	14. हानि x लाभ
5. शिक्षित x अशिक्षित	10. साफ x गंदा	15. पास x दूर
		16. गम x खुशी

V .अनुरूपता : -

1. केला : पीला रंग :: सेब : ---------- ----लाल रंग
2. सेब : फल :: गाजर : ---------- सब्जी
3. नागपूर : संतरा :: कश्मीर :---------- सेब
4. कपडा : नापना :: टोमाटो : ----------तोलना
5. कर्नाटक संपदा : निबंध :: कश्मीरी सेब : ----------कहानी
6. सेब बेचनेवाला : बेईमान निकला :: रेवडियाँ बेचनेवाला :---------- ईमानदार निकला
7. मेरा बचपन : अब्दुल कलाम :: कश्मीरी सेब :---------- प्रेमचंद
8. निमकौडी : कडुवा :: कश्मीरी सेब :---------- मीठा
9. गोदान : उपन्यास :: पंच परमेश्वर :---------- कहानी
10. सेब : कश्मीर :: संतरा : ---------- नागपुर

VI. अन्य वचन लिखिए :-

1. चीजें - चीज	6. आँखें - आँख
2. रास्ता - रास्ते	7. कर्मचारी – कर्मचारी वर्ग
3. फल - फल	8. व्यापारी – व्यापारी वर्ग
4. घर - घर	9. रेवडी - रेवडियाँ
5. रुपए - रुपया	10. दुकान – दुकानें

MD ZAKIR . A . KOTWAL

VII . निम्नलिखित वाक्यों को सही क्रम से लिखिए :

1) गाजर गरीबों भी पहले के पेट की चीज भरने थी ।

1) गाजर भी पहले गरीबों की पेट भरने की चीज थी |

2) अब चीज नहीं है वह केवल स्वाद की।

2) अब वह केवल स्वाद की चीज नहीं है ।

3) नहीं लायक खाने भी सेब एक |

3) एक सेब भी खाने लायक नहीं |

4) मालूम हुई घर आकार अपनी भूल |

4) घर आकार अपनी भूल मालूम हुई |

VIII. अपनी मातृभाषा कन्नड या अंग्रेजी में अनुवाद कीजिए :

1) एक सेब भी खाने लायक नहीं था।

ಒಂದು ಸೇಬು ಕೂಡಾ ತಿನ್ನಲೂ ಯೋಗ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

Not even an apple was worth eating

2) दुकानदार ने मुझसे क्षमा मांगी।

ಅಂಗಡಿಯವ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿದ.

The shopkeeper asked me to apologize .

3) गाजर भी पहले गरिबों के पेट भरने की चीज थी।

ಗಜ್ಜರಿಯೂ ಕೂಡಾ ಮೊದಲಿಗೆ ಬಡವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸುವ ವಸ್ತುವಾಗಿತ್ತು.

Carrot was also a thing to fill the stomach of the poor.

4) दुकानदार ने कहा बडे मजेदार सेब आये है।

ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೇಬುಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಅಂಗಡಿಯವನು ಹೇಳಿದನು.

The shopkeeper said there were very good apples.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಂಶ :- ಕಾಶ್ಮೀರಿನ ಸೇಬುಹಣ್ಣು

ಈ ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಲೇಖಕರು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಜೊತೆ ಆಗುವ ಮೋಸದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಗ್ರಾಹಕರು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರುವಂತೆ ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ

ಒಂದು ದಿನ ಲೇಖಕರಾದ ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ರವರು ಸಾಯಂಕಾಲ 2-4 ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಸರ್ಕಲ್ ಹೋಗಿದ್ದರು ಪಂಜಾಬಿನ ಹಣ್ಣು ಮಾರಾಟಗಾರರ ಅಂಗಡಿಗಳು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು. ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಉಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಗುಲಾಬಿ ಸೇಬುಗಳನ್ನು ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಟಾಮಿನ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಟೊಮೆಟೊ ಹಣ್ಣನ್ನು ಮೊದಲು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಟೊಮೆಟೊ ಹಣ್ಣು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಗಜ್ಜರಿಯು ಸಹ ಮೊದಲು ಬಡವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವ ವಸ್ತುವಾಗಿತ್ತು ಆಗ ಶ್ರೀಮಂತರು ಅದರ ಹಲ್ಲಾ ಮಾತ್ರವೇ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಈಗ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಗಜ್ಜರಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಟಮಿನ್ ಗಳಿವೆ .ಆದ್ದರಿಂದ ಗಜ್ಜರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕಿದೆ.

MD ZAKIR A. KOTWAL

ಸೇಬಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಸೇಬನ್ನು ದಿನ ತಿಂದರೆ ಆಗ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಡಾಕ್ಟ ರ್ ರಿಂದ ದೂರವಿರಲು ನಾವು ಬೇವಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಸೇಬಿನ ರಸ ಮತ್ತು ಸ್ವಾದ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರು ಅದರ ಮಹತ್ವ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಸೇಬಿಗೆ ಮಹತ್ತರ ಸ್ಥಾನ ಮೊದಲೇ ದೊರಕಿದೆ. ಈಗ ಈ ಸೇಬುಹಣ್ಣು ರುಚಿಕರ ಆಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗುಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಲೇಖಕರುಅಂಗಡಿ ಮಾಲಿಕನ ಹತ್ತಿರ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನನಗೆ ಅರ್ಧ ಸೇರು ಸೇಬನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಅಂಗಡಿಯ ಮಾಲಿಕ ಹೇಳಿದನು “ಯಜಮಾನರೆ " ಬಹಳ ರುಚಿಕರವಾದ ಸೇಬುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ”. ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇದನ್ನು ತಿಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ (ಕುಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ). ಲೇಖಕರು ಕರ್ಚಿಫ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತ ಆತನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತ ಹೇಳಿದರು. ಒಂದೊಂದು ಆರಿಸಿ ಇಡಿ.

ಅಂಗಡಿ ಮಾಲಿಕನು ತಕ್ಕಡಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸಗಾರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು “ಕೇಳು ಅರ್ಧ ಸೇರು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ, ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ತಾ. ಅಂಗಡಿ ಕೆಲಸಗಾರ ಹುಡುಗ ನಾಲ್ಕು ಸೇಬನ್ನು ತಂದನು ಅಂಗಡಿ ಮಾಲಿಕ ಅವುಗಳನ್ನು ತೂಕ ಮಾಡಿದನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಪೇಪರ್ ಕವರ್ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕರ್ಚಿಫ್ ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು, ಆಗ ಅವರು ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರು .ಲೇಖಕರು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೇಬು ಇರುವ ಕವರನ್ನು ಹಾಗೆಯೆ ಇಟ್ಟರು. ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ಸೇಬು ಅಥವಾ ಇತರೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ನಿಯಮವೇನು ಇಲ್ಲ. ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುವ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ಮುಂಜಾನೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಾರನೇ ದಿನ ಲೇಖಕರು ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು ಕೈ ಮುಖ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನಲು ಹೋಗಿ ಒಂದು ಸೇಬನ್ನು ತೆಗೆದಾಗ ಅದು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಆಕಾರದ ಸಿಪ್ಪೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರು ಯೋಚಿಸಿದರು ರಾತ್ರಿಸಮಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲಿಕ ಬಹುಷ ನೋಡಿಲ್ಲ.ಎರಡನೇ ಸೇಬು ತೆಗೆದಾಗ ಅದು ಅರ್ಧ ಕೊಳೆತು ಹೋಗಿತ್ತು . ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಸಂಶಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಗಡಿ ಮಾಲಿಕ ನನಗೇನು ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು.. ಮೂರನೇ ಹಣ್ಣು ಒಂದು ಕಡೆ ಜಜ್ಜಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೊಳೆತು ಹೋಗಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕನೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದಾಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ರಂದ್ರ ವಿತ್ತು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ಬೋರೆ ಹಣ್ಣಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು .ಆ ಹಣ್ಣನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೋರೆಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಒಂದು ಸೇಬು ಹಣ್ಣನ್ನು ಸಹ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ನಾಲ್ಕಣೆ ಪೈಸೆ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದುಃಖವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿತ ಉಂಟಾಗಲು ಆ ರೀತಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಆಗ ಲೇಖಕರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಂದು ಸೇಬು ಕೊಳೆತರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಬಹುಷ ಆತ ನೋಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ ಆದರೆ ನಾಲ್ಕು ಸೇಬು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ವಂಚನೆ ಆಗಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೋಸ ವಂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನದು ಸಹ ಸಹಕಾರ ಇತ್ತು. ನಾನು ಅಂಗಡಿ ಮಾಲಿಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಚಿಫನ್ನು ಇಡುವುದು ಆತನಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೇರಣೆವಾಗಿತ್ತು.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೌರವವಿತ್ತು ತೂಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೋಸ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿ 5 ರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ 10 ರೂಪಾಯಿ ನೀಡಿದರೆ ನೀವು ಗಾಬರಿ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ ಒಂದು ಮೋಹರಮ್ ದಿನ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯವನಿಂದ ಒಂದು ಪೈಸೆಗೆ ಎಳ್ಳಿನ ಮಿಠಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.ಒಂದು ಪೈಸೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂಟಾಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ತಪ್ಪು ಅರಿವು ಆದಾಗ ಅಂಗಡಿಯ ಬಳಿ ಓಡಿ ಬಂದೆನು. ಅವನು ನನಗೆ ಎಂಟಾಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನು ನನಗೆ ಎಂಟಾಣೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದನು ಹಾಗೂ ನನ್ನಿಂದ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿದನು. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕಾಶ್ಮೀರ ಸೇಬನ್ನು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆತಿರುವ ಸೇಬನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಲೇಖಕರು ಆಶಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಓದುಗಾರರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಬಾರದು ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಸೇಬು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

****

MD ZAKIR . A . KOTWAL

पाठ 3 – गिल्लू ಗಿಲ್ಲೂ{ಅಳಿಲು ಮರಿ}

पाठ का आशय :- कौन कह सकते हैं कि पशु पक्षी भावहीन प्राणी है ? वह भी कभी - कभार हमसे भी अधिक भावानुकूल ,विचारवान और सहृदय व्यवहार करते हैं। महादेवी वर्मा ने यह छोटा सा जीव, गिलहरी के बच्चे का रेखांकन कर प्राणी जगत की मानव-सहज जीवन शैली का प्रभावशाली चित्रण किया है। आज के संदर्भ में जहां मानव के स्वार्थ के कारण पशु –पक्षी की जातियां लुप्त होती जा रही है, वहाँ महादेवी वर्मा जी का यह 'संस्मरण' उनकी रक्षा करने और उनके प्रति प्रेमभाव जगाने की दिशा में एक सार्थक प्रयत्न सिद्ध होता है/

ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಭಾವನೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವು ನಮಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಭಾವನಾತ್ಮಕ,ಸ್ನೇಹಪರ ಮತ್ತು ಸಹೃದಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ .ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರು ಈ ಪುಟ್ಟ ಅಳಿಲು ಮರಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಮಾನವ ಸಹಜ ಜೀವನಶೈಲಿಯ ಮಾರ್ಮಿಕ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಮಾನವನಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿವೆ. ಇಂದು ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರ ಈ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯು ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ಥಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು..

लेखिका का परिचय : महादेवी वर्मा

जन्म :- 24 मार्च 1907

स्थल :- फरुकाबाद में हुआ

उपाधी :- "आधुनिक मीरा"

शिक्षा :- प्रयाग विश्व विद्यालय से संस्कृत में एम ए उपाधि

रचनाएँ : - यामा, संध्या गीत, दीपशिखा, नीरजा, अतीत के चलचित्र ,स्मृति की रेखाएं, पथ के साथी, मेरा परिवार,श्रृंखला की कड़ियाँ |

पुरस्कार : - सेक्सरिया मंगल प्रसाद द्विवेदी पदक आदि अनेक पुरस्कार प्राप्त है । यामा कृति के लिए " ज्ञानपीठ पुरस्कार प्राप्त हुआ |

मृत्यु : - सितंबर 1987

शब्दार्थ :-	गिलहरी - ಅಳಿಲು	अचानक - ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ	घाव जख्म - ಗಾಯ	हौले से - ನಿಧಾನವಾಗಿ
	चुन्नट - ನಿರಿಗೆ	काँच - ಗಾಜು	गमला - ಹೂವಿನ ಕುಂಡ	अवतीर्ण - ಅವತರಿಸು
	सोनजुही - ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಹೂವು	काकद्वय – ಎರಡು ಕಾಗೆ	चोंच - ಚುಂಚು	मरहम - औषधि ಮುಲಾಮು.
	झब्बेदार - ಗುಚ್ಛ	डलिया - ಸಣ್ಣ ಬುಟ್ಟಿ	मनकें - ಮಣಿ	गात - शरीर ದೇಹ
	कीलें - ಮೊಳೆ	सुराही - ಹೂಜಿ	कौए - ಕಾಗೆಗಳು	बरामदा - ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ

I .एकवाक्य में उत्तर लिखिए

1. लेखिका ने कौए को क्यों विचित्र पक्षी कहा है ?

   ಲೇಖಕಿಯವರು ಕಾಗೆಯನ್ನು ವಿಚಿತ್ರ ಪಕ್ಷಿ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ?

उ : लेखिका ने कौए को इसलिए विचित्र पक्षी कहा है कि यह पक्षी एक साथ समादरित, अनादरित, अति सम्मानित तथा अति अवमानित है।

ಲೇಖಕಿಯವರು ಕಾಗೆಯನ್ನು ವಿಚಿತ್ರ ಪಕ್ಷಿ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೌರವವುಳ್ಳ, ಅಗೌರವವುಳ್ಳ, ಅತಿ ಸನ್ಮಾನಿತವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಅತಿ ಅವಮಾನವುಳ್ಳ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

MD ZAHID KOTWAL

2. गिलहरी का बच्चा कहाँ पड़ा था ?

ಅಳಿಲು ಮರಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು ?

उ : गिलहरी का बच्चा गमले और दीवार की संधि में पड़ा था।

ಅಳಿಲು ಮರಿಯು ಹೂವಿನ ಕುಂಡ ಮತ್ತು ಗೋಡೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

3. लेखिका ने गिल्लू के घावों पर क्या लगाया ?

ಲೇಖಕಿಯವರು ಗಿಲ್ಲೂವಿನ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಏನನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರು ?

उ : लेखिका ने गिल्लू के घावों पर पेन्सिलिन का मरहम लगाया ।

ಲೇಖಕಿಯವರು ಗಿಲ್ಲೂವಿನ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಪೆನ್ಸಿಲಿನಿನ ಮುಲಾಮನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರು.

4. वर्मा जी गिलहरी को किस नाम से बुलाती थीं ?

ವರ್ಮಾರವರು ಅಳಿಲನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ?

उ : वर्मा जी गिलहरी को गिल्लू नाम से बुलाती थीं।

ವರ್ಮಾರವರು ಅಳಿಲನ್ನು ಗಿಲ್ಲೂ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

5. गिलहरी का लघु गात किसके भीतर बंद रहता था ?

ಅಳಿಲಿನ ಪುಟ್ಟ ದೇಹವು ಯಾವುದರ ಒಳಗಡೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು?

उ : गिलहरी का लघु गात लिफाफे के भीतर बंद रहता था।

ಅಳಿಲಿನ ಪುಟ್ಟ ದೇಹವು ಲಕೋಟೆಯೊಳಗಡೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.

6. गिलहरी का प्रिय खाद्य क्या था ?

ಅಳಿಲಿನ ನೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರ ಯಾವುದು?

उ : गिलहरी का प्रिय खाद्य काजू था।

ಅಳಿಲಿನ ನೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರ ಗೋಡಂಬಿ.

7. लेखिका को किस कारण से अस्पताल में रहना पड़ा ?

ಲೇಖಕಿಯವರು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಯಿತು ?

उ : लेखिका को मोटर दुर्घटना में आहत हो जाने के कारण से अस्पताल में रहना पड़ा ।

ಮೋಟಾರು ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಂಡ ಕಾರಣ ಲೇಖಕಿಯವರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಯಿತು.

8. गिलहरी गर्मी के दिनों में कहाँ लेट जाता था ?

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಲು ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಿತ್ತು?

उ : गिलहरी गर्मी के दिनों में सुराही पर लेट जाता था ।

ಅಳಿಲು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹೂಜಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುತ್ತಿತ್ತು .

9. गिलहरियों की जीवनावधि सामान्यतया कितनी होती है ?

ಅಳಿಲುಗಳ ಜೀವಿತಾವಧಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು?

उ : गिलहरियों की जीवनावधि सामान्यतया दो वर्ष होती है ।

ಅಳಿಲುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

10. गिलहरी की समाधि कहाँ बनायी गयी है ?

ಅಳಿಲಿನ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು ?

उ : गिलहरी की समाधि सोनजुही की लता के नीचे बनायी गयी है ।

ಅಳಿಲಿನ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಜಾಜಿಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.

11. महादेवी वर्मा को किस नाम से पुकारा जाता है ?

ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ?

उ : महादेवी वर्मा को आधुनिक मीरा नाम से पुकारा जाता है ।

ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಮೀರಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

MD ZAKIR. A. KOTWAL

12. महादेवी वर्मा जी की किस कृति के लिए ज्ञानपीठ पुरस्कार प्राप्त है ?

ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರ ಯಾವ ಕೃತಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ?

उ : महादेवी वर्मा जी की "यामा" कृति के लिए ज्ञानपीठ पुरस्कार प्राप्त है ।

ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರ "ಯಾಮಾ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕೃತಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

13. हमारे पुरखे किम रूप में आ सकते हैं ?

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು?

उ : हमारे पुरखे काक के रूप में सकते हैं।

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ನಮ್ಮಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು.

14. गिल्लू, भूख लगने पर महादेवी वर्मा जी को कैसे सूचना देता ?

ಅಳಿಲು ಮರಿ ತನಗೆ ಹಸಿವಾದಾಗ ಹೇಗೆ ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು?

उ : गिल्लू, भूख लगने पर महादेवी वर्मा जी को चिक-चिक करके सूचना देता था ।

ಅಳಿಲು ತನಗೆ ಹಸಿವಾದಾಗ ಚಿಕ್ ಚಿಕ್ ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ಮಾಡಿ ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು.

॥. दो-तीन वाक्यों में उत्तर लिखना

प्रश्न 1. "गिल्लू " पाठ से आपको क्या सीख मिलती है ?

ಗಿಲ್ಲೂ ಈ ಪಾಠದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಕಲಿಕೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ?

उ • गिल्लू पाठ से हमें यह सीख मिलती है कि-	• ಗಿಲ್ಲೂ ಈ ಪಾಠದ ಮೂಲಕ ನಾವು ಕಲಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ
• स्नेहभाव तथा प्राणी-दया की सीख ।	• ಸ್ನೇಹ ಪರತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿದಯೆಯ ಪಾಠ.
• पशु-पक्षियों के स्वभाव और उनकी जीवन-शैली ।	• ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಜೀವನಶೈಲಿ
• भावानुकूलता, सहृदय व्यवहार की सीख।	• ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಸಹೃದಯತೆಯ ಪಾಠ.
• पशु-पक्षियों की रक्षा की सीख ।	• ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಪಾಠ.
• उनके पति प्रेम-भाव जगाना ।	• ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹಭಾವಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದು.

प्रश्न 2 . लेखिका को गिलहरी किस स्थिति में दिखायी पड़ी ?

ಲೇಖಕಿಯವರು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಲನ್ನು ನೋಡಿದರು ?

उ • लेखिका ने बाहर आकर देखा ।	• ಲೇಖಕಿಯವರು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ
• एक छोटा सा गिलहरी का बच्चा गमले और दीवारके संधि में पडा था।	• ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಅಳಿಲು ಮರಿಯು ಹೂಕುಂಡ ಮತ್ತು ಗೋಡೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತು
• अब बच्चा निश्चेष्ट सा गमले से चिपका पड़ा था।	• ಆ ಮರಿಯು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಗಿ ಹೂಕುಂಡಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು.
• संभवत: वह घोसले से गिरा पड़ा था।	ಬಹುಶ: ಅದು ಗೂಡಿನಲಿನಿಂದ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು.
• जिसे दो कौए अपना सुलभ आहार बनाना चाहते थे।	• ಎರಡು ಕಾಗೆಗಳು ಆ ಮರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಸುಲಭ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು

MD ZAKIR . A . KOTWAL

प्रश्न 3. लेखिका ने गिल्लू की प्राण कैसे बचाया ?

ಲೇಖಕಿಯವರು ಅಳಿಲಿನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡಿದರು?

उ • महादेवी वर्मा जी घायल गिलहरी के बच्चे को देखा।	• ವರ್ಮಾರವರು ಗಾಯಗೊಂಡ ಅಳಿಲು ಮರಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ.
• उसे हौले से उठाकर अपने कमरे में लायीं ।	• ಆ ಮರಿಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎತ್ತಿ ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ತಂದರು.
• रूई से रक्त पोंछा।	• ಹತ್ತಿಯಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ಒರೆಸಿದರು.
• उसके घावों पर पेन्सिलिन का मरहम लगाया।	• ಅದರ ಗಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪೆನ್ಸಿಲಿನ್ ಮುಲಾಮನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.
• कुछ घंटे उपरांत उसके मुंह में एक बूंद पानी टपकाया गया ।	• ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಅದರ ಬಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರನ್ನು ಚಿಮ್ಮಿಸಿ ಲಾಯಿತು.
• इस प्रकार गिल्लू के प्राण बचाये।	• ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಅಳಿಲಿನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದರು.

प्रश्न 4. लेखिका का ध्यान आकर्षित करने के लिए गिल्लू क्या करता था ?

ಲೇಖಕಿಯವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಗಿಲ್ಲೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು?

उ • लेखिका का ध्यान आकर्षित करने के लिए गिल्लू -	• ಲೇಖಕಿಯವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಗಿಲ್ಲೂ ಗಿಲ್ಲು
• लेखिका के पैर तक आकर सर्र से परदे पर चढ़ जाता ।	• ಅವರ ಕಾಲಿನವರೆಗೆ ಬಂದು ವೇಗವಾಗಿ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತುತ್ತದೆ .
• फिर उसी तेजी से उतरता है ।	• ಮತ್ತೆ ಅದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ.
• उसका दौडने यह क्रम चलता रहताहै ।	• ಅದರ ಓಡಾಟದ ಈ ಕ್ರಮವು ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.
• जब तक लेखिका उसे पकड़ने के लिए न उठती।	• ಈ ಓಡಾಟ ಲೇಖಕರು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಎದ್ದೇಳುವವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

प्रश्न 5. महादेवी वर्मा को चौंकाने के लिए गिल्लू कहाँ-कहाँ छिप जाता था ?

ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರನ್ನು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸಲು ಗಿಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು?

उ • महादेवी वर्मा को चौंकाने के लिए गिल्लू -	• ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರನ್ನು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸಲು ಗಿಲ್ಲೂ
• कभी फूलदान के फूलों में छिप जाता ।	• ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೂವು ಕುಂಡದ ಹೂವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು,
• कभी परदे के चुन्नट में छिप जाता।	• ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು
• और कभी सोनजुही की पत्तियों में छिप जाता था।	• ಮತ್ತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು

प्रश्न 6. गिल्लू ने लेखिका की गैरहाजरी में दिन कैसे बिताये ?

ಲೇಖಕಿಯವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಲು ದಿನಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆಯಿತು ?

• उ महादेवी वर्माजी को मोटर दुर्घटना में आहत होकर अस्पताल में रहना पड़ा।	• ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾ ರವರಿಗೆ ಅಪಘಾತ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು .
• गिल्लू लेखिका की गैरहाजरी में उदास रहता था।	• ಲೇಖಕಿಯವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಲು ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಿತು.
• अपना प्रिय खाद्य काजू कम खाता था।	• ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರವಾದ ಗೋಡಂಬಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಕಡಿಮೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು.
• लेखिका के कमरे का दरवाजा खुलते ही वह अपने झूले से उतरकर दौड़ कर आ जाता |	• ಲೇಖಕರ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ತನ್ನ ಜೋಕಾಲಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು
• फिर किसी दूसरे को देख कर उदास होकर वापस अपने घोंसले में जा बैठता था।	• ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕಂಡು ದುಃಖದಿಂದ ತನ್ನ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.

MD ZAKIR. A. KOTWAL

III. पाँच -छ: वाक्यों में उत्तर लिखिए :

प्रश्न 1. गिल्लू के क्रिया-कलाप के बारे में लिखिए ?

ಅಳಿಲಿನ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ ?

उ • लेखिका का ध्यान आकर्षित करने के लिए गिल्लू उनके पैर तक आकर सर से पर्दे पर चढ़ जाता है।
- उसी तेजी से उतरता था।
- कभी परदे की चुन्नट में गायब होता।,
- दिन भर बाहरी गिलहरियों के साथ उछलता-कूदता।
- ठिक चार बजे घर आकर अपने झूले में झूलने लगता था।
- लेखिका की थाली के पास बैठकर बडी सफाई से खाना खाता।
- लेखिका लिखने बैठती तब लिफाफे के भीतर रहकर उनका कार्य-कलाप देखा करता था।
- और कभी लेखिका को चौंकाने के लिए फूलदान के फूलों में छिप जाता।

- ಲೇಖಕಿಯವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಗಿಲ್ಲೂ ಅವರ ಕಾಲಿನವರೆಗೆ ಬಂದು ವೇಗವಾಗಿ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತುತ್ತಿತ್ತು
- ಅದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು
- ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು
- ದಿನವಿಡೀ ಹೊರಾಂಗಣ ಅಳಿಲುಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿತ್ತು.
- ಸಂಜೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು
- ಲೇಖಕಿಯವರ ತಟ್ಟೆ ಬಳಿಕೂತು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯಿಂದ ಅನ್ನವನ್ನುತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು
- ಲೇಖಕಿಯವರು ಬರವಣಿಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅದು ಒಂದು ಉದ್ದನೆ ಕವರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು
- ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಲೇಖಕಿಯವರನ್ನು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸಲು ಅದು ಹೂವು ಕುಂಡದ ಹೂವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು,

प्रश्न 2. लेखिका ने गिलहरी को क्या-क्या सिखाया ?

ಲೇಖಕಿಯವರು ಅಳಿಲಿಗೆ ಏನೇನು ಕಲಿಸಿದರು?

- लेखिका ने गिल्लू को ठीक तरह खाना खाना सिखाया।
- थाली के पास बैठकर खाना सिखाया।
- थाली में से एक एक चावल उठाकर बड़ी सफाई से खाना सिखाया।
- लिफाफे में बंद रहना सिखाया।
- मौन रहकर उनका कार्यकाल कलाप देखना सिखाया।
- इस प्रकार गिल्लू को अपने प्रति सही व्यवहार करना सिखाया।

- ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು.
- ತಟ್ಟೆಯ ಬಳಿ ಕೂತು ಊಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು.
- ತಟ್ಟೆಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಅನ್ನದ ಅಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯಿಂದ ತಿನ್ನಲು ಕಲಿಸಿದರು.
- ಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು.
- ಮೌನವಾಗಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು
- ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಳಿಲಿಗೆ ತನ್ನೊಂದಿಗೆಸರಿಯಾಗಿವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಕಲಿಸಿದರ.

प्रश्न 3. गिल्लू के अंतिम दिनों का वर्णन कीजिए।

ಅಳಿಲಿನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ ?

उ : गिलहरियों की जीवन की अवधि दो वर्ष से अधिक नहीं होती।
- अत: गिल्लू की जीवन-यात्रा का अंत आ ही गया।
- दिन भर उसने न कुछ खाया, न बाहर गया।
- गिल्लू के पंजे ठंडे हो रहे थे।
- लेखिका ने हीटर जलाया।
- उसे उष्णता देने का प्रयत्न किया।
- परंतु प्रभात की प्रथम किरण के साथ ही वह चिर निद्रा में सो गया।

- ಅಳಿಲುಗಳ ಜೀವನಾವಧಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ
- ಹಾಗೆಯೇ ಗಿಲ್ಲುವಿನ ಜೀವನ ಯಾತ್ರೆಯ ಅಂತ್ಯವು ಸಮೀಪಿಸಿತು.
- ಅದು ದಿನವೆಲ್ಲ ಏನೂ ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲೂ ಇಲ್ಲ.
- ಅದರ ಪಂಜುಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.
- ಲೇಖಕಿಯವರು ಎದ್ದು ಹೀಟರ್ ಹಚ್ಚಿದರು
- ಅದಕ್ಕೆ ಉಷ್ಣತೆ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು .
- ಆದರೆ ಮುಂಜಾನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದು ಚಿರನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿತು.

MD ZAKIR . A . KOTWAL

प्रश्न 4. गिल्लू के प्रति महादेवी वर्मा जी की ममता का वर्णन कीजिए ?

ಅಳಿಲಿನೊಂದಿಗೆ ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ ?

- महादेवी वर्मा जी ने घायल गिलहरी गिलहरी के बच्चे को देखा |
- हौले से उठाकर कमरे में लाया |
- घावों पर पेन्सिलिन का मरहम लगाया ।
- उसके का प्राण बचाया ।
- रहने के लिए झूला लगाया ।
- उसे गिल्लू नाम के साथ सम्मानित किया ।
- गिल्लू को खाने के लिए काजू तथा बिस्कुट दिया ।
- थाली में से एक-एक चावल उठाकर खाने को सिखाया।
- गिल्लू के अंतिम दिनों में उसे बचाने की पूरी कोशीश भी की।
- उसकी मृत्यु के बाद समाधि भी बनाया।
- इस प्रकार महादेवी वर्माजी ने गिल्लू के प्रति अपनी ममता को दर्शाया है ।

- ಲೇಖಕಿಯವರು ಗಾಯಗೊಂಡ ಅಳಿಲು ಮರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರು.
- ಆ ಮರಿಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎತ್ತಿ ಕೋಣೆಗೆ ತಂದರು
- ಅದರ ಗಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪೆನ್ಸಿಲಿನ್ ಮುಲಾಮನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರು.
- ಅದರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದರು.
- ಅದರ ವಾಸಕ್ಕೆ ಜೋಕಾಲಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.
- ಅದಕ್ಕೆ ಗಿಲ್ಲೂ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಅಳಿಲಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಬಿಸ್ಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಗೋಡಂಬಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
- ತಟ್ಟೆಯಿಂದ ಅನ್ನದ ಅಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಅಳಿಲಿನ ಅಂತಿಮ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬದುಕಿಸಲು ಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಅದು ಸತ್ತ ನಂತರ ಅದರ ಸಮಾಧಿಯೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರು ಅಳಿಲಿನೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

प्रश्न 5. गिल्लू ने महादेवि वर्मा की अस्वस्थाता में उनका खयाल कैसे रखा ?

ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾದಾಗ ಗಿಲ್ಲೂ ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿತು ?

उ • वर्मा जी के प्रति गिल्लू अपनी सहानुभूति प्रकट करता है ।
- लेखिका की अस्वस्थाता में तकिए के सिरहाने बैठ जाता था ।
- अपने नन्हें पंजों से उनके सिर और बाल सहलाता रहता था ।
- इस प्रकार उनका खयाल रखा ।

- ವರ್ಮಾರವರೊಂದಿಗೆ ಗಿಲ್ಲೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅವರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾದಾಗ ಅದು ಅವರ ತಲೆ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.
- ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಪಂಜುಗಳಿಂದ ಅವರ ತಲೆ ಮತ್ತು ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ನೇವರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
- ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗಿಲ್ಲು ಅವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು

IV . रिक्त स्थान भरिए

1. यह काक भुशुण्डि भी विचित्र पक्षी है।
2. उसी बीच मुझे मोटर-दुर्घटना में आहत होकर कुछ दिन अस्पताल में रहना पड़ा।
3. गिल्लू के जीवन का प्रथम वसंत आया।
4. मेरे पास बहुत पशु-पक्षी हैं।
5. गिल्लू की जीवन-यात्रा का अंत आ ही गया

V. अनूरुपता

1. कश्मीरी सेब : कहानी :: गिल्लु : .....। उत्तर :- रेखाचित्र
2. तुलसी के दोहे : तुलसीदास :: गिल्लू : .....। उत्तर :- महादेवी वर्मा
3. .अब्दूल कलाम : जनवादी राष्ट्रपति :: महादेवी वर्मा : .....। उत्तर :- आधुनिक मीरा
4. अब्दुल कलाम : भारत रत्न :: महादेवी वर्मा : .....। उत्तर :- ज्ञानपीठ पुरस्कार
5. १९०७ : महादेवी वर्मा जी का जन्म :: १९८७ :....। उत्तर :- महादेवी वर्मा जी का निधन
6. गिल्लू की पूंछ : झब्बेदार :: गिल्लू की आंखे : .....! उत्तर :-चमकीली
7. कोयल : मधुर स्वर :: कौआ :....। उत्तर :- कर्कश स्वर

MD ZAKIR. A. KOTWAL

8. विल्ली : मियाऊं –मियाऊं :: गिल्लू : ....! उत्तर :-चिक चिक

9. अभीनव मनुष्य : आधुनिक मनुष्य का वर्णन :: गिल्लू :....। उत्तर :- स्नेह भाव तथा प्राणी दया की सीख

10. गुलाब : पौधा :: सोनजुही :... । उत्तर :- लता

VI -कन्नड में अनुवाद कीजिए

1. कई घंटे के उपचार के उपरांत मुँह में एक बूंद पानी टपकाया ।

ಹಲವಾರು ಗಂಟೆಗಳ ಆರೈಕೆಯ ನಂತರ ಬಾಯಿ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಲಾಯಿತು.

2.बड़ी कठिनाई से मैंने उसे थाली के पास बैठना सिखाया।

ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನಾನು ಅದನ್ನ ತಟ್ಟೆ ಬಳಿ ಕೂರುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿದೆ.

3. इतने छोटे जीव को घर में पले कुत्ते-बिल्लियों से बचाना भी एक समस्या ही थी।

ಇಷ್ಟೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಜೀವಿಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಿದ ನಾಯಿ-ಬೆಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡುವುದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿತ್ತು..

4. दिन भर गिल्लू ने न कुछ खाया, न बाहर गया।

ದಿನವಿಡೀ ಗಿಲ್ಲೂ ಏನೂ ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗು ಹೊರಗಡೆಯೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

5. गिल्लू मेरे पास रखी सुराही पर लेट जाता था।

ಗಿಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇಟ್ಟಿದ ನೀರಿನ ಹೂಜಿ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು.

VII. अन्य वचन शब्द लिखिए :

1. उँगली - उँगलियाँ
2. आँख - आँखें
3. पूँछ - पूँछें
4. खिड़की - खिड़कियाँ
5. फूल - फूल
6. पंजा - पंजे
7. लिफाफा। - लिफाफे
8. कौआ - कौए
9. गमला - गमले
10. घोंसला - घोंसले

VIII. प्रेरणार्थक क्रिया रूप लिखिए :

1. चिपकना	चिपकाना	चिपकवाना
2. लिखना	लिखाना	लिखवाना
3. मिलना	मिलाना	मिलवाना

MD ZAKIR . A . KOTWAL

4. देखना	दिखाना	दिखवाना
5. छेड़ना	छिड़ाना	छिड़वाना
6. भेजना	भिजाना	भिजवाना
7. सोना	सुलाना	सुलवाना
8. रोना	रुलाना	रुलवाना
9. धोना	धुलाना	धुलवाना
10. पीना	पिलाना	पिलवाना
11. सीना	सिलाना	सिलवाना

IX . विलोमार्थक शब्द लिखिए :

निकट x दूर .

1. दिन x रात
2. भीतर x बाहर
3. चढ़ना x उतरना

विश्वास X अविश्वास।

1 . प्रिय x अप्रिय
2 . संतोष x असंतोष
3 . स्वस्थता x अस्वस्थता

उत्तीर्ण x अनुत्तीर्ण

1. उपयोगी x अनुपयोगी
2. उपस्थिति x अनुपस्थिति
3. उचित x अनुचित

ईमान x बेईमान

1. होश x बेहोश।
2. खबर x बेखबर
3. रोज़गार x बेरोज़गार

X. समानार्थक शब्दों को लिखिए :

1. उपचार - चिकित्सा - इलाज
2. गात - शरिर - देह
3. आहार - खाना - भोजन
4. विस्मय - अचरज - आश्चर्य
5. हिम्मत - साहस - धैर्य
6. खोज - तलाश - ढूँढ

MD ZAKIR A. KOTWAL

ಕನ್ನಡ ಸಾರಾಂಶ : - ಗಿಲ್ಲೂ {ಅಳಿಲು ಮರಿ}

' ಗಿಲ್ಲೂ' ಪಾಠದ ಮೂಲಕ ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರವರು ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮಾನವನ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬುವದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಲೇಖಕಿಯವರು ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಅಳಿಲು ಮರಿಯು ಹೂಕುಂಡ ಮತ್ತು ಗೋಡೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ಮರಿಯು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಗಿ ಹೂಕುಂಡಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು.ಬಹುಶ: ಅದು ಗುಡಿಸಲಿನಿಂದ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಎರಡು ಕಾಗೆಗಳು ಆ ಮರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಸುಲಭ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಾಗೆಗಳು ತನ್ನ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಕುಕ್ಕಿ ಗಾಯ ಮಾಡಿದ್ದವು. ಅಳಿಲು ಮರಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮರವರು ಇದಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿದರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಅಳಿಲು ಮರಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಯಿತು. ಅಳಿಲು ಮರಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳು ನೀಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಳಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮರವರು ' ಗಿಲ್ಲೂ" ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟರು. ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮರವರು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಬುಟ್ಟಿ ಕಿಟಕಿಗೆ ನೇತು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಿಲ್ಲು ಇದೇ ಚಿಕ್ಕ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷ ವಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಜನರು ಗಿಲ್ಲೂವಿನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಿಲ್ಲೂ ಲೇಖಕಿಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಗಿಲ್ಲೂವಿಗೆ ಲೇಖಕಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿದರು. ಗಿಲ್ಲೂ ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಅಳಿಲುಗಳ ಜೊತೆ ಆನಂದದಿಂದ ಆಟವಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಗಿಲ್ಲೂ ಬೇಗನೆ ಇತರೇ ಅಳಿಲುಗಳ ಜೊತ ಮುಖಂಡನಾಗಿತ್ತು. ಗಿಲ್ಲೂವಿನ ನೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರ ಗೋಡಂಬಿಯಾಗಿತ್ತು .

ಲೇಖಕಿಯವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಗಿಲ್ಲೂ ಅವರ ಕಾಲಿನವರೆಗೆ ಬಂದು ವೇಗವಾಗಿ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತುತ್ತದೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಓಡಾಟದ ಈ ಕ್ರಮವು ಲೇಖಕರು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಎದ್ದೇಳುವವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾರನ್ನು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸಲು ಗಿಲ್ಲೂ ಹೂವು ಕುಂಡದ ಹೂವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಲೇಖಕಿಯವರು ಗಿಲ್ಲೂ ವಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು. ತಟ್ಟೆಯ ಬಳಿ ಕೂತು ಊಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು. ತಟ್ಟೆಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಅನ್ನದ ಅಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯಿಂದ ತಿನ್ನಲು ಕಲಿಸಿದರು.ಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಮೌನವಾಗಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಲೇಖಕರು ಅಳಿಲಿಗೆ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದರು. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿಲ್ಲೂ ತಂಪಾದ ಹೂಜಿಯ ಮೇಲೆಮಲಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಮೋಟಾರು ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಂಡ ಕಾರಣ ಲೇಖಕಿಯವರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಯಿತು.ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿಯವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಗಿಲ್ಲೂ ವಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಸರ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರವಾದ ಗೋಡಂಬಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಕಡಿಮೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಲೇಖಕಿಯವರ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ತನ್ನ ಜೋಕಾಲಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕಂಡು ದುಃಖದಿಂದ ತನ್ನ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಳಿಲುಗಳ ಜೀವನಾವಧಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ .ಹಾಗೆಯೇ ಗಿಲ್ಲೂ ವಿನ ಜೀವನ ಯಾತ್ರೆಯ ಅಂತ್ಯ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟಿತು .ಅದು ದಿನವೆಲ್ಲ ಏನೂ ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲೂ ಇಲ್ಲ.. ಅದರ ಪಂಜುಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಲೇಖಕಿಯವರು ಎದ್ದು ಹೀಟರ್ ಹಚ್ಚಿದರು .ಅದಕ್ಕೆ ಉಷ್ಣತೆ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು .ಆದರೆ ಮುಂಜಾನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದು ಚಿರನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿತು. ಅದರ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಳಗಡೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.

****

MD ZAKIR . A . KOTWAL

4. कविता - अभिनव मनुष्य {ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ}

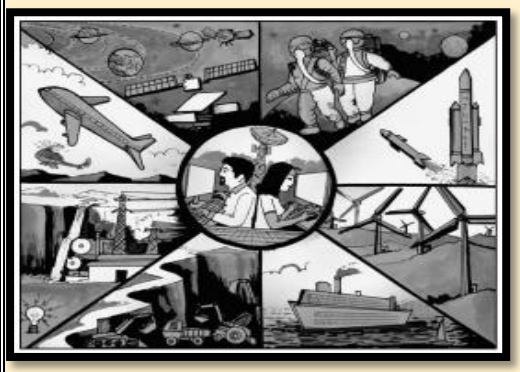

कविता का आशय :- इस पद्यभाग में वैज्ञानिक युग और आधुनिक मानव का विश्लेषण हुआ है। कवि दिनकर जी इस कविता द्वारा यह संदेश देना चाहते हैं कि आज के मानव ने प्रकृति के हर तत्व पर विजय प्राप्त कर ली है। परंतु कैसी विडंबना है कि उसने स्वयं को नहीं पहचाना, अपने भाईचारे को नहीं समझा। प्रकृति पर विजय प्राप्त करना मनुष्य की साधना है, मानव-मानव के बीच स्नेह का बाँध बाँधना मानव की सिद्धि है। जो मानव दूसरे मानव से प्रेम का रिश्ता जोड़कर आपस की दूरी को मिटाए वही मानव कहलाने का अधिकारी होगा।

ಈ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯುಗ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯನ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ದಿನಕರ ರವರು ಈ ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಮೂಲಕ ನೀಡಿದ ಸಂದೇಶವೆಂದರೆ ಇಂದಿನ ಮಾನವನು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ (ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ)ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ .ಆದರೆ ವಿಪ ರ್ಯಾಸವೇನೆಂದರೆ ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗುರುತಿಸಿಲ್ಲ.ತಮ್ಮ ಸಹೋದರತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಜಯಿಸುವುದು ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.ಇತರ ಮನುಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹದ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಮನುಷ್ಯನ ಸಿದ್ಧಿ ಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಸಂಬಂಧ ಹೆಣೆದು ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾನೋ ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ಮನುಷ್ಯನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ.

कवि परिचय :- रामधारी सिंह दिनकर

जन्म :- सन 1908

जन्म स्थल :- बिहार प्रान्त के मुंगेर जिले में हुआ।

पत्नी :- श्यामवती दिनकर

बच्चे :- मनरूप देवी , बाबू रवि सिंह

मृत्यु :- 24 अप्रैल 1974

प्रमुख रचनाएँ :- कुरुक्षेत्र, उर्वशी , प्रणभंग, रेणुका, रश्मिरथी , हुंकार , रसवंती सामधेनी , इतिहास के आँसू ,धूप और धुआँ, दिल्ली, , बापू , धूप-छाँह ।

ज्ञानपीठ पुरस्कार :- सन् 1972 में "उर्वशी "रचना के लिए मिला।

पुरस्कार :- पद्म भूषण (1959) , साहित्य अकादमी पुरस्कार (1959), साहित्य-चूड़ामणि (1968),ज्ञानपीठ (उर्वशी काव्य)

प्रस्तुतांश :- अभिनव मनुष्य " पद्य भाग " कुरुक्षेत्र " के षष्ट-सर्ग से लिया गया है।

शब्दार्थ :-	अभिनव - ಆಧುನಿಕ	आज की - ಇಂದಿನ	दुनिया - ಜಗತ್ತು	हुक्म - ಅಪ್ಪಣೆ
	व्यवधान - ಅಡಚಣೆ	सरित् - ನದಿ	सिंधु - ಸಮುದ್ರ	आलोक - ಬೆಳಕು
	ज्ञेय - ಮಾಹಿತಿ	श्रेय - ಶುಭ ಮಂಗಳ	बांध - ಅಣೆಕಟ್ಟು	विडंबना - ನಾಚಿಕೆಯ ಮಾತು
	काँपते है - ನಡುಗುತ್ತವೆ	कर - ಕೈ	पवन - ಗಾಳಿ	जल - ನೀರು
	नवीन - ಹೊಸ	आपस - ಪರಸ್ಪರ	वारि - ನೀರು,	भाप - ಆವಿ

I.एकवाक्य में उत्तर लिखिए

1 आज की दुनिया कैसी है ?

ಇಂದಿನ ಜಗತ್ತು ಹೇಗಿದೆ ?

उ : आज की दुनिया विचित्र और नवीन है।

ಇಂದಿನ ಜಗತ್ತು ವಿಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿದೆ.

2. मानव के हुक्म पर क्या चढता और उतरता है ?

ಮಾನವನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ?

उ : मानव के हुक्म पर पवन का ताप चढता और उतरता है।

ಮಾನವನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಗಾಳಿಯ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

3. परमाणु किसे देखकर काँपते है ?

ಪರಮಾಣುಗಳು ಏನನ್ನು ನೋಡಿ ನಡುಗುತ್ತವೆ ?

उ : परमाणु आधुनिक पुरुष के करों को देखकर काँपते है।

ಪರಮಾಣುಗಳು ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಡುಗುತ್ತವೆ.

4. 'अभिनव मनुष्य' कविता के कवि का क्या नाम है ?

ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಕವಿತೆಯ ಕವಿಯ ಹೆಸರೇನು?

उ : 'अभिनव मनुष्य' कविता के कवि का नाम रामधारी सिंह दिनकर है।

ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಕವಿತೆಯ ಕವಿಯ ಹೆಸರು ರಾಮಧಾರಿಸಿಂಹ ದಿನಕರ.

5. दिनकर जी के अनुसार आधुनिक मानव ने किस पर विजय पायी है ?

ದಿನಕರರವರ ಅನುಸಾರ ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ ?

उ : दिनकर जी के अनुसार आधुनिक मानव ने प्रकृति के हर तत्व पर विजय पायी है।

ದಿನಕರರವರ ಅನುಸಾರ ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ.

6. नर किन-किन को एक समान लाँघ सकता है ?

ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವುದನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಾನ ದಾಟಬಲ್ಲನು ?

उ : नर नदी, पहाड तथा समुद्र को एक समान लाँघ सकता है।

ಮನುಷ್ಯನು ನದಿ ,ಪರ್ವತ ,ಸಮುದ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಾನ ದಾಟಬಲ್ಲನು.

7. आज मनुज का यान कहाँ जा रहा है ?

ಇಂದು ಮನುಷ್ಯನ ಯಾನವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ?

उ : आज मनुज का यान गगन में जा रहा है।

ಇಂದು ಮನುಷ್ಯನ ಯಾನವು ಗಗನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

8. 'अभिनव मनुष्य' कविता को किस सर्ग से लिया गया है ?

ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಗದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ?

उ : 'अभिनव मनुष्य' कविता को कुरुक्षेत्र के षष्ट सर्ग से लिया गया है।

ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಆರನೇ ಸರ್ಗದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

MD ZAKIR . A . KOTWAL

9. पवन का ताप किसके हुक्म पर चढता और उतरता है ?

ಗಾಳಿಯ ತಾಪಮಾನವು ಯಾರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಏರಿಳಿತವಾಗುತ್ತದೆ ?

उ : मानव के हुक्म पर पवन का ताप चढता और उतरता है।

ಮಾನವನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಗಾಳಿಯ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತ ವಾಗುತ್ತದೆ .

II. तीन-चार वाक्यों में उत्तर लिखना :

प्रश्न 1 .'प्रकृति पर सर्वत्र है विजयी पुरुष आसीन' इस पंक्ति का आशय समझाइए ?

ಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲೆಡೆ ಪುರುಷನು ವಿಜಯಾಗಿ ಆಸೀನನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಈ ವಾಕ್ಯದ ಆಶಯವೇನು ?

उ • आज मनुष्य प्रकृति के हर तत्व पर विजय पाई है	• ಇಂದು ಮಾನವನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲೆಡೆ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ.
• आज मानवके हाथों में जल, विद्युत और भाप बँधेहुए हैं।	• ಇಂದು ಮಾನವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀರು ವಿದ್ಯುತ್ ಉಷ್ಣತೆ ಬಂಧಿತವಾಗಿದೆ.
• मानव के हुक्म पर पवन का तापचढ़ता-उतरता है।	• ಮಾನವನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಗಾಳಿಯ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತ ವಾಗುತ್ತದೆ.
• मानव एक समान नदी, पर्वत और सागर लाँघ रहा है।	• ಮಾನವನು ಒಂದೇ ಸಮಾನವಾಗಿ ನದಿ-ಸಮುದ್ರ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ತಾಟಬಲ್ಲನು
• आज मानव का यान गगन में जा रहा है।	• ಇಂದು ಮಾನವನ ಯಾನವು ಗಗನಕ್ಕೇರುತ್ತಿದೆ.

प्रश्न 2 . दिनकर जी के अनुसार 'मानव का सही परिचय ' क्या है ?

ಕವಿ ದಿನಕರರವರ ಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯನ ನಿಜವಾದ ಪರಿಚಯವೇನು ?

• उ - मानव-मानव से प्रेम का रिश्ता जोड़ना।	• ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಸಂಬಂಧ ಹೆಣೆಯುವುದು.
• आपसी भेदभाव को दूर करना।	• ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದು.
• मानव मानव के बीच स्नेह का बांध बांधना	• ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಸ್ನೇಹದ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು.
• स्वयं को पहचानना।	• ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ತಿಳಿಯುವುದು.
• अपने भाईचारे को समझना।	• ತನ್ನ ಸಹೋದರತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
• बुध्दि पर हृदय की जीत करना।	• ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೃದಯದ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸುವುದು.
• यही मानव के सच्ची साधना है।	• ಇದುವೇ ಮನುಷ್ಯನ ನಿಜವಾದ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

प्रश्न 3 . इस कविता का दूसरा शीर्षक क्या हो सकता है ?

ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ?

• इस कविता का दूसरा शीर्षक 'नवीन युग' हो सकता है।	• ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ " ಹೊಸಯುಗ "ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ನೀಡಬಹುದು.
• क्योंकि, आज मानव ने प्रकृति के हर तत्व पर विजय पायी है,	• ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಂದು ಮಾನವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ.
• लेकिन मानव के संबंध को भुला बैठा है ।	• ಆದರೆ ಮಾನವರ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾನೆ.
• आज मानव सब कुछ कर सकता है समझ सकता है।	• ಇಂದು ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂಮಾಡ ಬಹುದು ಮತ್ತು ತಿಳಿಯಬಹುದು.
• लेकिन मानव- मानव के बीच आपस के प्रेम को नहीं समझा।	• ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರೊಂದಿಗಿನ ಪ್ರೇಮದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ..

MD ZAKIR A. KOTWAL

प्रश्न 4. आधुनिक मानव की भौतिक साधना का वर्णन कीजिए ?

ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯನ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ?

- आज के मानव ने प्रकृति को अपने नियंत्रण में रखा है।
- उसने प्रकृति के हर तत्व पर विजय पाई है।
- आज मनुष्य के हाथों को देखकर परमाणु कांपते हैं।
- उसके हाथों में जल, विद्युत और भाप बँधे हुए हैं।
- मानव के हुक्म पर पवन का तापचढ़ता-उतरता है।
- मानव एक समान नदी, पर्वत और सागर लाँघ रहाहै।
- आज उसका यान गगन में जा रहा है।
- यहीं उसकी भौतिक साधना है।

- ಇಂದಿನ ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ
- ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ
- ಅವನ ಕೈಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಮಾಣುಗಳು ನಡುಗುತ್ತವೆ
- ನೀರು ವಿದ್ಯುತ್ ಆವಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.
- ಮಾನವನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಗಾಳಿಯ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತ ವಾಗುತ್ತದೆ
- ಮಾನವನು ಸಮಾನವಾಗಿ ನದಿ-ಸಮುದ್ರ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ದಾಟಬಲ್ಲನು.
- ಇಂದು ಅವನ ಯಾನವು ಗಗನಕ್ಕೇರುತ್ತಿದೆ.
- •ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಅವನ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿವೆ.

III. भावार्थ लिखिए :.

यह मनुज, जो सृष्टि का शृंगार,
ज्ञान का, विज्ञान का, आलोक का आगार ।
व्योम से पाताल तक सब कुछ इसे है जेय,
पर, न यह परिचय मनुज का, यह न उसका श्रेय ।

उत्तर -उपर्युक्त पंक्तियों को दिनकर जी लिखित अभिनव मनुष्य कविता से लिया गया है।कवि दिनकरजी यह कहना चाहते है कि, यह मानव सृष्टि को शृंगार किया है। ज्ञान का विज्ञान का प्रकाश का आगार है । आकाश से पाताल तक सब कुछ इसे ज्ञान है । पर, यह मनुज का परिचय नही है और यह न उसका श्रेय भी है।

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ದಿನಕರರವರು ಬರೆದಿರುವಂತಹ ಅಭಿನವ ಮನುಷ್ಯ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇಂದಿನ ಮನುಷ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಶೃಂಗಾರದ ಕೃತಿ ಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನು ಬೆಳಕು ಎಂಬ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ನಿಲಯ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಮನುಷ್ಯನು ಆಕಾಶದಿಂದ ಪಾತಾಳದ ವರಿಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಇದು ನಿಜ ಮನುಷ್ಯನ ಪರಿಚಯವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದು ಅವನ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಸಹ ಅಲ್ಲ.

IV. उदाहरण के अनुसार तुकांत शब्दों को पहचानकर लिखिए :

उदा – नवीन - असीन

1. भाप - ताप
2. व्यवधा - सावधान
3. शृंगार - आगर
4. ज्ञेय - श्रेय
5. जीत - प्रीत

MDZAKIR. A. KOTWAL

V. पंक्तियों को पूर्ण कीजिए-

आज की दुनिया विचित्र नवीन।

प्रकृति पर सर्वत्र है विजयी पुरुष आसीन।

करो में वारी ,विद्युत ,भाप,

हुक्म पर चढ़ता- उतरता है पवन का ताप।

VI. पर्यायवाची शब्द लिखिए :-

1. दुनिया - जगत, संसार
2. विचित्र - अजीब, असामान्य
3. नवीन - नया, नव
4. नर - आदमी, पुरुष
5. वारि - जल, पानी
6. कर - हाथ, हस्त
7. आगार - घर, गृह

VII. विलोम शब्द लिखिए :-

आज x कल

आधुनिक x प्राचीन

पुरुष x स्त्री

नर x नारी

चढ़ना x उतारना

समान x असमान

ज्ञान x अज्ञान

सीमित x असीमित

जीत x हार

तोड़ x जोड़

VII. अनेक शब्द के लिए एक शब्द :-

सभी जगहों में - सर्वत्र

आसन पर बैठा हुआ - आसीन

बचा हुआ - शेष

मनु की संतान - मनुष्य

विशेष ज्ञान - विज्ञान

अधिक विद्या प्राप्त - विद्वान

MD ZAKIR . A . KOTWAL

VIII. अनुरूप शब्द लिखिए:-

1. मातृभूमि : भगवतीचरण वर्मा :: अभिनव मनुष्य : रामधारीसिंह दिनकर
2. गिरि : पहाड :: वारि : जल
3. पवन : वायु :: आलोक : प्रकाश
4. सिंधु : सागर : सरित : नदी
5. कर्नाटक संपदा : वैज्ञानिक आविष्कार का चित्रण :: अभिनव मनुष्य : आधुनिक मनुष्य का चित्रण
6. पवन : वायु :: सिंधु : सागर
7. जमीन : आसमान :: आकाश : पाताल
8. नर : आदमी :: उर : हृदय

ಕನ್ನಡ ಸಾರಾಂಶ :- 'ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ'

ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ದಿನಕರರವರು ಬರೆದಿರುವ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಆರನೆಯ ಸರ್ಗದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇಂದಿನ ಜಗತ್ತು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ನವೀನವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನೀರು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಆವಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ ಗಾಳಿಯ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸಹ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ ನದಿಗಳು, ಬೆಟ್ಟಗಳು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸಮಾನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದಾಟಲು ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಾನೆ.

ಇಂದಿನ ಮನುಷ್ಯನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾನೆ . ಅವನು ತಾನು ತಯಾರಿಸಿದ ಯಾನಗಳನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಪರಮಾಣುಗಳು ಸಹ ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಮನುಷ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಶೃಂಗಾರದ ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ ಇದೇ ಮನುಷ್ಯ ಬೆಳಕು ಎಂಬುವ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನದ ನಿಲಯ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಕಾಶದಿಂದ ಪಾತಾಳದವರೆಗೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯದ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಾನೆ.

ಎಲ್ಲಾ ರಂಗದಲ್ಲೂ ಮನುಷ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಆದರೆ ವಿಪರ್ಯಾಸವೇನೆಂದರೆ ಈ ಮನುಷ್ಯ, ಮಾನವ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ನಡುವೆ ಇರಬೇಕಾದ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಸಂಬಂಧ ಹೆಣೆಯುವುದು. ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದು ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಸ್ನೇಹದ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು.ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ತಿಳಿಯುವುದು.ತನ್ನ ಸಹೋದರತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೃದಯದ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸುವುದು.ಇದುವೇ ಮನುಷ್ಯನ ನಿಜವಾದ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೇಳ ತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಲೇ ಅವನ ಜೀವ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಾಣುವುದು..ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹ ಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಮನುಷ್ಯಕುಲಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಕರವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಾನೆ ಅವನೇ ಜ್ಞಾನಿ, ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿವಂತನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷಭಾವನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ಮನುಷ್ಯನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕವಿ ದಿನಕರರವರು ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

****

MD ZAKIR . A . KOTWAL . M.D.R.S.BELUR TOWN , HASSAN.

पाठ 5 - मेरा बचपन { ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯ }

पाठ का आशय :- इस पाठ के द्वारा छात्र सादगी ,धार्मिक सहिष्णुता, मिल जुल कर रहना और किताबें पढ़ने का प्रयोजन आदि की प्रेरणा पा सकते हैं

ಈ ಪಾಠದ ಮೂಲಕ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರಳತೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

लेखक का परिचय - डा. ए.पी.जे अब्दुल कलाम

लेखक का नाम :- अउल फकीर जैनुलाबदीन अब्दुल कलाम

जन्म :- 15 अक्तूबर 1931

जन्म स्थल :- तमिल नाडु राज्य के रामेश्वरम्।

शैक्षणिक योग्यताएँ :- एम्. टेक और पी.एच.डी।

राष्ट्रपति :- अब्दुल कलामजी 25 - 7 - 2002 से 24 - 7 - 2007 तक हमारे देश के राष्ट्रपति रहे।

रचनाएँ :- अग्नि की उड़ान, इगनाइटेड माइंड्स, इंडिया 2020

पुरस्कार :- भारत रत्न ,पद्मभूषण, पद्म विभूषण आदि।

प्रस्तुत पाठ को अब्दुल कलाम जी का आत्मकथाअग्नि की उड़ान से लिया गया है।

निधन :- 27 जुलाई 2015

शब्दार्थ :-	कस्बा - ಚಿಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣ	जीवनसंगिनी - ಹೆಂಡತಿ	खानदान - ಮನೆತನ	पुश्तैनी - ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ
	अंतरंग मित्र - ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳೆಯ	सादगी - ಸರಳತೆ	तट - ತೀರ	रेत - ಮರಳು
	रफ्तार - ವೇಗ	असर - ಪ್ರಭಾವ	जुमला - ಒಟ್ಟು	विरासत- ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಂದ ಬಂದ
	महसूस - ಅನುಭವ	ठेका - ಗುತ್ತಿಗೆ	उपलब्धि - ಸಾಧನೆ	धनी - ಶ್ರೀಮಂತ
	बहादुर - ಶೂರ ವೀರ	खानदान - ಮನೆತನ	अखबार - ಪತ್ರಿಕೆ	करीबन - ಸುಮಾರು
	इलाका - ಬೀದಿ	वितरक - ಹಂಚುವರು	पौफटना - ನಸುಕು	दुर्लभ - ಕೈಗೆ ಸಿಗಲಾರದ, ಅಪರೂಪದ

I. एक वाक्य में उत्तर लिखिए:

1. अब्दुल कलामजी का जन्म कहाँ हुआ ?

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ರವರು ಎಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು?

उ : अब्दुल कलामजी का जन्म मद्रास राज्य के रामेश्वरम् कस्बे में हुआ।

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಮೇಶ್ವರಂ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು .

2. अब्दुल कलामजी का जन्म कब हुआ?

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ಎಂದು ಜನಿಸಿದರು?

उ : अब्दुल कलामजी का जन्म15 अक्तूबर 1931 में हुआ।

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು 15 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1931 ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

3. अब्दुल कलामजी बचपन में किस घर में रहते थे?

MD ZAKIR

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು?

ಉ : ಅಬ್ದುಲ ಕಲಾಮಜಿ ಬಚಪನ ಮೇಂ ಅಪನೆ ಪುಶ್ತೈನೀ ಘರ ಮೇಂ ರಹತೆ ಥೆ।

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

4. ಅಬ್ದುಲ ಕಲಾಮಜಿ ಕೆ ಬಚಪನ ಮೇಂ ದುರ್ಲಭ ವಸ್ತು ಕ್ಯಾ ಥೀ ?

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅಪರೂಪದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದತ್ತು?

ಉ : ಅಬ್ದುಲ ಕಲಾಮಜಿ ಕೆ ಬಚಪನ ಮೇಂ ಪುಸ್ತಕೇಂ ದುರ್ಲಭ ವಸ್ತು ಥೀ ।

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅಪರೂಪದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದವು.

5. ಜೈನುಲಾಬದೀನ ನೇ ಕೌನಸಾ ಕಾಮ ಶುರು ಕಿಯಾ ?

ಜೈನುಲಾಬದೀನ್ ರವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ?

ಉ : ಜೈನುಲಾಬದೀನ ನೇ ಲಕಡೀ ಕೀ ನೌಕಾಏಁ ಬನಾನೇ ಕಾ ಕಾಮ ಶುರು ಕಿಯಾ ।

ಜೈನುಲಾಬದೀನ್ ರವರು ಮರದ ದೋಣಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

6. ಅಬ್ದುಲ ಕಲಾಮಜಿ ಕೆ ಚಚೇರೆ ಭಾಈ ಕೌನ ಥೆ?

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗನ ಹೆಸರೇನು?

ಉ : ಅಬ್ದುಲ ಕಲಾಮಜಿ ಕೆ ಚಚೇರೆ ಭಾಈ ಶಮಸುದ್ದೀನ ಥೆ।

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗನ ಹೆಸರು ಶಮ್ಸುದ್ದೀನ್.

7. ರಾಮೇಶ್ವರಮ ಕಿಸ ಕಾರಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹೈ ?

ರಾಮೇಶ್ವರಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉ : ರಾಮೇಶ್ವರಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಶಿವ ಮಂದಿರ ಕೆ ಕಾರಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹೈ।

ರಾಮೇಶ್ವರಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಶಿವ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

8. ಕಲಾಮ ಔರ ಜಲಾಲುದ್ದೀನ ಕಿಸ ವಿಷಯ ಪರ ಬಾತೇಂ ಕರತೆ ಥೆ ?

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಮತ್ತು ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ಇವರು ಯಾವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು?

ಉ : ಕಲಾಮ ಔರ ಜಲಾಲುದ್ದೀನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯ ಪರ ಬಾತೇಂ ಕರತೆ ಥೆ।

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಮತ್ತು ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ರವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

9. ಅಬ್ದುಲ ಕಲಾಮ ಜೀ ಕೆ ಪಿತಾ ಕೈಸೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಥೆ ?

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ತಂದೆ ಯಾವ ಸ್ವಭಾವದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು?

ಉ : ಅಬ್ದುಲ ಕಲಾಮ ಜೀ ಕೆ ಪಿತಾ ಆಡಂಬರಹೀನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಥೆ।

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ತಂದೆ ಆಡಂಬರವಿಲ್ಲದ (ಸರಳ) ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು.

10. ಜೈನುಲಾವದೀನ ಕೀ ಆದರ್ಶ ಜೀವನಸಂಗಿನೀ ಕಾ ನಾಮ ಕ್ಯಾ ಥಾ ?

ಜೈನುಲಾಬದೀನ್ ರವರ ಆದರ್ಶ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿಯ ಹೆಸರೇನು?

ಉ : ಜೈನುಲಾಬದೀನ ಕೀ ಆದರ್ಶ ಜೀವನಸಂಗಿನೀ ಕಾ ನಾಮ ಆಶಿಯಮ್ಮಾ ಥಾ।

ಜೈನುಲಾಬದೀನ್ ರವರ ಆದರ್ಶ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿಯ ಹೆಸರು ಆಶಿಯಮ್ಮಾ.

11. ಕಲಾಮ ಜೀ ಕೆ ಅಂತರಂಗ ಮಿತ್ರ ಕಾ ನಾಮ ಕ್ಯಾ ಥಾ ?

ಕಲಾಂರವರ ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳೆಯನ ಹೆಸರೇನು ?

ಉ : ಕಲಾಮ ಜೀ ಕೆ ಅಂತರಂಗ ಮಿತ್ರ ಕಾ ನಾಮ ಅಹಮದ ಜಲಾಲುದ್ದೀನ ಥಾ।

ಕಲಾಂರವರ ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳೆಯನ ಹೆಸರು ಅಹ್ಮದ್ ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್.

MD ZAKIR . A . KOTWAL

II दो-तीन वाक्यों में उत्तर लिखिए।

प्रश्न 1. अब्दुल कलाम का बचपन बहुत ही निश्चिंतता और सादगी में बीतने के कारण लिखिए ?

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ಬಾಲ್ಯವು ತುಂಬಾ ಸರಳ ಹಾಗೂ ನಿಶ್ಚಿಂತತೆಯಾಗಿ ಕಳೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು ?

- उ : अब्दुल कलाम के पिता आडंबर हीन व्यक्तिथे।
- वे अनावश्यक या ऐशो आरामी चीजों से वे दूर रहते थे।
- घर में आवश्यक चीजें समुचित मात्रा थे।
- वे सब चीजें सुलभता से उपलब्ध थे।

- ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ತಂದೆ ಆಡಂಬರವಿಲ್ಲದ (ಸರಳ) ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು
- ಅವರು ಅನಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ದೂರ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದವು.
- ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದವು..

प्रश्न 2. आशियम्माजी अब्दुल कलाम को खाने में क्या क्या देती थी ?

ಆಶಿಯಮ್ಮಾ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರಿಗೆ ಊಟದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು ?

- उ : कलाम जी रसोई घर में नीचे बैठ कर खाना खाते थे
- आशियम्मा खानेमें चावल एवं स्वादिष्ट सांबार डालती।
- साथ में घर का बना अचार देती ।
- नारियल की ताजी चटनी भी देती थी।

- ಕಲಾಂರವರು ಅಡುಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು
- ಆಶಿಯಮ್ಮಾ ಊಟದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ,ರುಚಿಯಾದ ಸಂಭಾರವನ್ನು ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು
- ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಸಹ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.
- ತೆಂಗಿನ ಚಟ್ನಿಯೂ ಸಹ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

प्रश्न 3. जैनुलाबदीन नमाज के बारे में क्या कहते थे?

ಜೈನುಲಾಬದೀನ್ ರವರು ನಮಾಜ್ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಏನು?

- उ : जैनुलाबदीन नमाज के बारे में यह कहते हैं -
- जब तुम नमाज़ पड़ते हो तो अपने आप में लीन हो जाते हो।
- तुम अपने शरीर से इतर ब्रह्मांड का एक हिस्सा बन जाते हो।
- जिस मे दौलत, आयु, का पता नहीं चलता।
- जाति या धर्म-पंथ का कोई भेदभाव नहीं रहता।

- ಜೈನುಲಾಬದೀನ್ ರವರು ನಮಾಜ್ ಬಗ್ಗೆಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ -
- ಯಾವಾಗ ನೀವು ನಮಾಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀವು ಲೀನರಾಗುತ್ತೀರಾ.
- ನೀವು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗುತ್ತೀರಾ
- ಆಗ ನನ್ನ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ
- ಜಾತಿ ಧರ್ಮ ಪಂಥಗಳ ಯಾವುದೇ ಬೇಧಭಾವವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ

प्रश्न 4. जैनुलाबदीन का परिचय दीजिए ?

ಜೈನುಲಾಬದೀನ್ ರವರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನೀಡಿ ?

- उ : जैनुलाबदीन अब्दुल कलाम के पिता थे।
- वे बुद्धिमान और उदारता की मूरत थे।
- वे एक आडंबरहीन व्यक्ति थे
- सभी अनावश्यक एवं ऐशो-आरामी चीजों से दूर रहते थे।
- धार्मिक एकता को मानने वाले व्यक्ति थे।
- अतिथियों की सेवा में ही संतृप्ती पाते थे।

- ಜೈನುಲ್ ಆಬದೀನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರ ತಂದೆ ಯಾಗಿದ್ದರು.
- ಅವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಮತ್ತು ಉದಾರತೆಯ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು.
- ಅವರು ಆಡಂಬರವಿಲ್ಲದ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು.
- ಅವರು ಅನಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ದೂರ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಧಾರ್ಮಿಕ ಏಕತೆಯನ್ನು ನಂಬಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು.
- ಅತಿಥಿಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

MD ZAKIR . A . KOTWAL

III चार या पाँच वाक्यों में उत्तर लिखिए:

प्रश्न 1. शमसुद्दीन अखबारों के वितरण का कार्य कैसे करते थे ?

ಶಂಸುದ್ದೀನ್ ರವರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವಿತರಣಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ?

- उ : शमसुद्दीन अब्दुल कलाम जी के चचेरे भाई थे।
- वे रामेश्वरम् में अखबारों के एकमात्र वितरक थे।
- अखबार रामेश्वरम् स्टेशन पर सुबह की ट्रेन से पहुँचते थे।
- इस अखबार एजेंसी को अकेले शमसुद्दीन ही चलाते थे।
- रामेश्वरम् में अखबारों की जुमला एक हजार प्रतियाँ बिकती थी।

- ಶಮ್ಸುದ್ದೀನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗನಾಗಿದ್ದರು.
- ಅವರು ರಾಮೇಶ್ವರಂನಲ್ಲಿನ ಏಕಮಾತ್ರ ಪತ್ರಿಕಾ ವಿತರಕ ರಾಗಿದ್ದರು.
- ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ರಾಮೇಶ್ವರಂ ನಗರಕ್ಕೆ ಮುಂಜಾನೆಯ ಟ್ರೈನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು.
- ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ಶಂಸುದ್ದೀನ್ ರವರೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- ರಾಮೇಶ್ವರಂನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಸರಿಸುಮಾರು 100 ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

IV . इन मुहावरों पर ध्यान दीजिए : -

पौ फटना = प्रभात होना - ನಸುಕಿನ ಜಾವ

काम आना = काम में आना, इस्तेमाल होना - ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದು

V. अन्य वचन रूप लिखिए:

बच्चा - बच्चे	नौका - नौकाएँ	पुस्तकें - पुस्तक
गली - गलियाँ	प्रतियाँ - प्रति	केला - केले

VI . विलोम शब्द लिखिए :

बहुत x कम	सफल x असफल	बड़ा x छोटा
शाम x सुबह	अच्छा x बुरा	अपना x पराया

VII . जोडकर लिखिए:

अ.	आ	
1. मेरे पिता	चचेरे भाई	उ - जैनुलाबदीन
2. मद्रास राज्य	अंतरंग मित्रउ.	तमिलनाडु
3. शमसुद्दीन	रामानंद शास्त्री	चचेरे भाई
4. अहमद जलालुद्दीन	जैनुलाबदीन	अंतरंग मित्र
5. पक्का दोस्त	तमिलनाडु	रामानंद शास्त्री
	रामेश्वरम्	

VIII. रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए:

1. आशियम्मा उनकी आदर्श जीवनसंगिनी थीं।
2. रामेश्वरम् प्रसिद्ध तीर्थस्थल है।

MD ZAKIR . A . KOTWAL

3. पुजारी पक्षी लक्ष्मण शास्त्री मेरे पिताजी के अभिन्न मित्र थे ।

4. अखबार एजेंसी को अकेले शमसुद्दीन ही चलाते थे।

5. अहमद जलालुद्दीन की जोहरा के साथ शादी हो गई।

IX. अनुरूपताः

1. गाँधीजी : राष्ट्रपिता :: अब्दुल कलाम : ..... उत्तर : राष्ट्रपति

2. जलालुद्दीन : जीजा :: शमसुद्दीन : ..... उत्तर: चचेरे भाई।

3. ट्रेन : भू-यात्रा :: नौका : ..... उत्तर: जल-यात्रा

4. हिन्दू : मन्दिर :: इस्लाम : ..... उत्तर: मस्जिद्

x. सही शब्द से खाली स्थान भरिए :

1. अब्दुल कलाम का जन्म ---------- में हुआ।

अ) चेन्नै आ) बेंगलूरु इ) रामेश्वरम् ई) श्रीरंगम्

2. रामेश्वरम् में प्रतिष्ठित---------- ----------मंदिर है।

अ) विष्णु आ) अय्यप्पा इ) हनुमान ई) शिव

3. जैनुलाबदीन की दिन चर्या के----------पहले शुरू होती थी।

अ) पौ फटने आ) सूर्यास्त इ) दोपहर ई) शाम

4. अहमद जलालुद्दीन अब्दुल कलाम को---------- कहकर पुकारा करते थे।

अ) अब्दुल आ) आज़ाद इ) राष्ट्रवादी ई) कलाम

XI. वाक्यों में प्रयोग कीजिए:

जीवन संगिनी - सीता राम की जीवन संगिनी थी ।

पुश्तैनी - हम हमारे पुश्तैनी मकान में रहते थे ।

प्रसिद्ध - काशी एक प्रसिद्ध तीर्थस्थान है ।

दिनचर्या - मेरी दिनचर्या सुबह 5 बजे से होती है ।

संतुष्टि - मैं संतुष्टि से जीवन बिता रहा हूं।

XII. पर्यायवाची शब्द लिखिए :

घर - गृह, मकान

बुनियाद - नींव

शाम - सायंकाल

शरीर - काया, तनु

दोस्त - मित्र, सखा

MDZAKIR A. KOTWAL

ಕನ್ನಡ ಸಾರಾಂಶ : ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯ

"ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯ" ಇದು ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ರವರ ಆತ್ಮಕಥೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪಾಠದ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾದ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂನವರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಜೀವನದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದ (ಈಗಿನ ತಮಿಳುನಾಡು) ರಾಮೇಶ್ವರಂ ಎಂಬ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ 15ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1931ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು . ಇವರ ತಂದೆ ಹೆಸರು ಜೈನುಲಾಬದೀನ್ ಹಾಗೂ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು ಆಶಿಯಮ್ಮ ಆಗಿತ್ತು. ಇವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಯವರಿಗೆ ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರಕಿರಲಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಸಹ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶದಂಪತಿಗಳಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರು. ಇವರ ಮುತ್ತಜ್ಜನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ತಂದೆ ಆಡಂಬರವಿಲ್ಲದ (ಸರಳ) ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು ಅವರು ಅನಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ದೂರ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು.ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದವು.ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದವು.ಹೀಗೆ ಅವರ ಬಾಲ್ಯ ಸರಳ ಹಾಗೂ ನಿಶ್ಚಿಂತತೆಯಾಗಿ ಕಳೆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕಲಾಂರವರು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಆಶಿಯಮ್ಮಾ ಊಟದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ರುಚಿಯಾದ ಸಂಭಾರವನ್ನು ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಸಹ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.ತೆಂಗಿನ ಚಟ್ನಿಯೂ ಸಹ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಸರಾಂತ ಶಿವಮಂದಿರ ರಾಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಇವರ ಮನೆ ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅವರ ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲು ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದವು ಹಾಗೂ ನೆರೆ - ಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮನೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎರಡೂ ಧರ್ಮದ ಜನರು ಪರಸ್ಪರ ಕೂಡಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಮೇಶ್ವರಂ ದೇವಸ್ಥಾನ ಹಿರಿಯ ಪುರೋಹಿತರಾದ "ಪಕ್ಷಿಲಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ" ಯವರು ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ರವರ ತಂದೆಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಪಾರಂಪರಿಕ ವೇಶ-ಭೂಷಣದ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಮಾಜ್‌ನ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಕುರಿತು ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ತಂದೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.. ಯಾವಾಗ ನೀವು ನಮಾಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀವು ಲೀನರಾಗುತ್ತೀರಾ.ನೀವು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗುತ್ತೀರಾ .ಆಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ, ವಯಸ್ಸು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ ಪಂಥಗಳ ಯಾವುದೇ ಭೇದಭಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಒಂದು ದೈವೀಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಅದು ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಭ್ರಮೆ ಹಾಗೂ ದುಃಖಗಳಿಂದ ದೂರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ನಮಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

ಅಹಮದ್ ಜಲಾಲುದೀನ್‌ರವರು ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ಭಾವ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರಿಗೆ "ಆಜಾದ್" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್‌ರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಇಂತಹ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಇಂತಹ ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್‌ರವರು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪರಿಣಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ .

ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಆಸಕ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಎಸ್.ಟಿ.ಆರ್ ಮಾನಿಕಂ ರವರ ಸ್ವಂತ ಗ್ರಂಥಾಲಯವಿತ್ತು. ಮಾನಿಕಂ ರವರು ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ರವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಓದಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ಸ್ವ - ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನವರ ಮಗನಾದ ಶಂಸುದ್ದೀನ್‌ರವರ ಜೀವನವು ಇವರ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಆಳವಾದ ಪ್ರಭಾವನ್ನು ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರಿಗೆ ಮೂರು ಜನ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೆಸರು ರಾಮಾನಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಅರವಿಂದನ್ ಹಾಗೂ ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್ ಇವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರು.ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭೇದಭಾವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ.

MD ZAKIR . A . KOTWAL